



## **MONITOR SOCIAAL DOMEIN 3<sup>e</sup> KWARTAAL 2016**

**(Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 en Participatiewet)**

## 1) Inleiding

Per kwartaal wordt de monitor sociaal domein opgesteld en na vaststelling door de colleges ter kennis aangeboden aan de gemeenteraden BMW. Dit is de derde monitor sociaal domein voor het jaar 2016.

De opzet van de monitor is:

1. Inleiding
  2. Monitor Jeugdwet
  3. Monitor Wmo 2015
  4. Monitor Participatiewet
  5. Clientbeleving
  6. Financiële monitor
  7. Privacy
- Bijlagen

Sinds 2015 is de monitor een groeimodel. Ten opzichte van de tweede monitor 2016 is toegevoegd:

- de aantallen WSW, zoals in de kwartaalrapportage van het Werkplein Ability is verwoord, is opgenomen bij de monitor Participatie;

Hiermee is een volgende stap gezet in de ontwikkeling van de monitor sociaal domein.

De monitoren van het 2e ,3e en 4e kwartaal zullen gelijk van opzet zijn. De inhoudelijke ontwikkeling van de monitor, als ook om de monitor compact en leesbaar te houden, zal in 2017 verder worden opgepakt.

## **2) MONITOR JEUGDWET**

In deze paragraaf worden de recente ontwikkelingen vermeld, is aangegeven wat in de uitvoering goed gaat en wat beter kan en zijn de gegevens opgenomen van de verstrekte voorzieningen waardoor inzicht ontstaat in de omvang van de verleende zorg..

### **a) Ontwikkelingen**

#### **Actualisering verordening en nadere regels**

Eind 2014 zijn de verordening jeugd en de nadere regels vastgesteld. De verordening en de nadere regels zijn in 2015 op enkele noodzakelijke onderdelen aangepast. Door onder meer jurisprudentie en wijzigingen in tarifiering van ZIN is het tijd om de hele verordening en nadere regels tegen het licht te houden. Dit proces is in het derde kwartaal gestart. Hierbij wordt nadrukkelijk de verbinding gelegd met de wmo, waar de verordening en de nadere regels ook tegen het licht worden gehouden. In het proces zijn ook de (wmo) adviesraden vanaf het begin betrokken. Het eindresultaat (de verordening) wordt in het eerste kwartaal van 2017 ter besluitvorming aan de raden aangeboden.

#### **Ontwikkelingen CJG**

De CJG coördinator heeft in het tweede kwartaal een plan gemaakt voor verbetering van de organisatie. Doel hier van is de organisatie op orde te krijgen. Dit plan is wordt regelmatig bijgesteld. In het derde kwartaal is het plan uitgevoerd en zijn er nieuwe actiepunten ter verbetering opgesteld. De belangrijkste positieve ontwikkelingen en knelpunten staan in de paragraaf hieronder beschreven. Een belangrijk succes is dat de wachtlijsten weggewerkt zijn. Dit komt door verbetering van de organisatiestructuur, helderheid in taken en rollen en de inzet van 2,5 fte extra casemanagement.

Daarnaast zijn de basisteams vanaf het tweede kwartaal versterkt met een praktijkbegeleider en twee gedragswetenschappers. Deze functies zijn door de RIGG ingekocht, en zorgen voor een kwaliteitsimpuls bij de CJG teams. De helderheid in taken, rollen en bevoegdheden die in het derde kwartaal is geschapen heeft ook z'n positieve weerslag gehad op deze twee functies.

#### **Ontwikkelingen RIGG**

Door de RIGG is een memo opgesteld over de financiële rapportage in de maanden januari t/m augustus 2016. In de rapportage wordt genoemd dat de PGB uitgaven blijven dalen, maar dat de ZIN uitgaven stijgen. Zie ook bij de financiële monitor op pagina 31 bij J4.

### **b) Wat gaat goed in de uitvoering**

In het kort wordt geschetst welke uitvoeringstaken in dit kwartaal goed zijn verlopen.

- De CJG coördinator heeft een nieuwe organisatiestructuur ontwikkeld. Helderheid in structuur heeft eind tweede kwartaal geresulteerd in meer doorstroom van cliënten en daardoor sterke vermindering van de wachtlijsten.
- Er is een aanmeld- en intake team opgericht. Alle vragen op een eenduidige manier beoordeeld en wordt de afhandelingstermijn meer bewaakt.
- De bereikbaarheid van het CJG is verruimd van 09:00 tot 17:00 uur.

### **c) Wat kan beter**

In het kort wordt geschetst welke uitvoeringstaken nog niet goed verlopen.

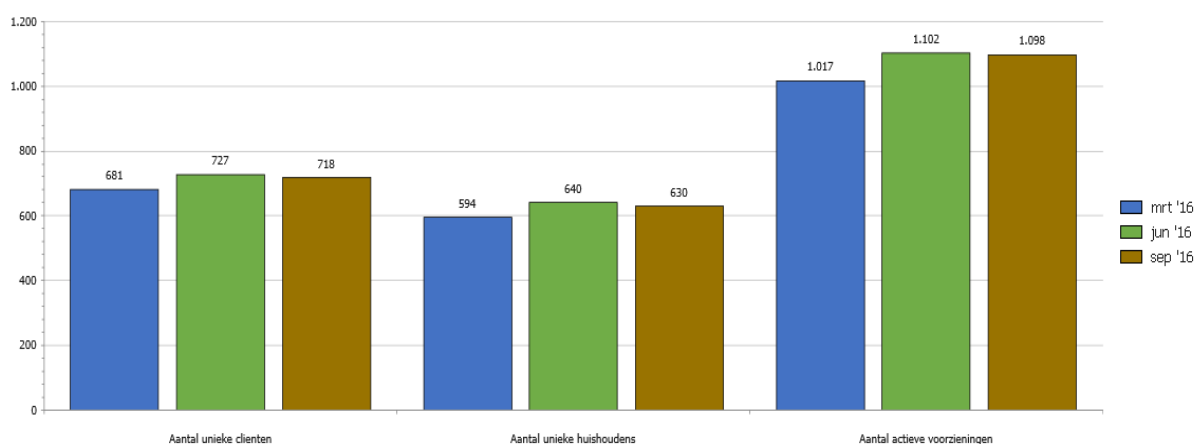
- Taken en verantwoordelijkheden binnen het CJG worden uitgewerkt; welke verantwoordelijkheden hebben de managers van de kernpartners, en welke verantwoordelijkheden ligt bij de coördinator. Bij medewerkers heerst hierover nog enige onduidelijkheid.
- Er is sprake van een dubbel backofficesysteem (RIGG en gemeenten). Een nader onderzoek in het eerste kwartaal 2016 leidt tot voorstellen voor technische aanpassingen. Immers, 2 niet-congruente systemen moeten met elkaar worden verbonden. Een technische tussenoplossing is noodzakelijk. Voorstellen daartoe worden in het 4<sup>e</sup> kwartaal het RIGG (ism BMW) voorgelegd aan de klankbordgroep gemeentesecretarissen. Zolang moeten beide systemen afzonderlijk worden bijgehouden (dubbel werk). Periodiek worden de gemeentelijke bestanden vergeleken met die van het RIGG.
- Er is steeds meer overzicht op het werk; niettemin is de administratieve verwerking intensief. Er ontstaan nog steeds gebeurtenissen die niet voorzien waren, wat zich vertaalt in extra of corrigerende administratieve handelingen. Overigens doet dit fenomeen zich ook voor aan de zijde van de zorgaanbieders.
- De administratieve last in het sociaal domein is aanzienlijk. Hiervoor zijn een aantal redenen aan te voeren:
  - o De toename van het aantal taken leidt ook tot toename van administratie;
  - o Er wordt meer geregistreerd van voorheen, er is ook meer vraag naar inzicht;
  - o Er moet worden voldaan aan landelijke standaarden, die qua ict-voorziening niet in alle gevallen goed werken omdat de systemen van de leveranciers te laat of niet goed zijn ontwikkeld;
  - o Behoeft aan control: veel willen weten betekent een nauwkeurige registratie.

Administratieve verlichting ontstaat pas als alle ict-voorzieningen naar behoren functioneren en werkprocessen in toenemende mate efficiënter worden ingericht.

#### d) Omvang van de zorg

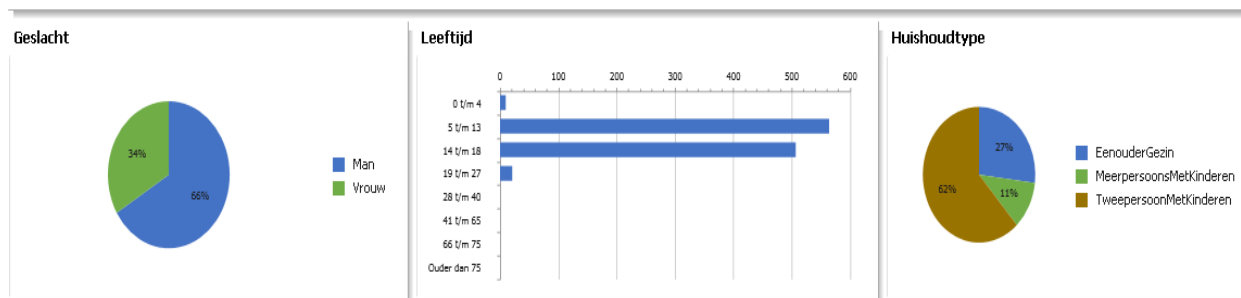
Om zicht te krijgen in waar de hulp aan jeugdigen wordt verstrekt zijn kenmerken van de klantgroepen toegevoegd aan deze monitor. Onderstaande tabel zijn de aantallen BMW-breed. In de bijlage zijn de aantallen per gemeente opgenomen.

##### Kenmerken klantgroep



##### **Toelichting**

In het derde kwartaal waren er 1.098 actieve voorzieningen verstrekt aan 718 jeugdcliënten bij 630 huishoudens. Dit is een kleine daling ten opzichte van het tweede kwartaal.



### Toelichting

Het merendeel van de voorzieningen zijn verstrekt aan jongens/mannen (66%).

- Meerpersoonshuishouden met kinderen: > 2 volwassenen + kinderen
- Tweepersoonshuishouden met kinderen (vader + moeder + kind(eren))

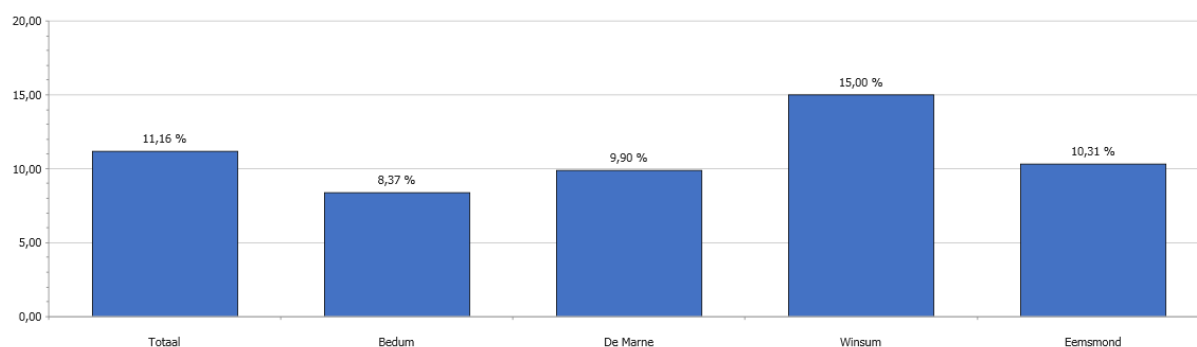
Per gemeente zien de cijfers er als volgt uit.

	BMWE-totaal	Bedum	De Marne	Winsum	Eemsmond
Aantal unieke cliënten	718	122	118	281	197
Aantal unieke huishoudens	630	101	105	241	183
Aantal actieve voorzieningen	1.098	196	205	413	284

\*Het aantal van 413 komt uit onze systemen en lijkt niet logisch gezien de omvang van de gemeente en het relatieve vergelijk met de andere gemeenten. Dit wordt nagezocht ten behoeve van de monitor 4<sup>e</sup> kwartaal.

### Percentage huishoudens met kinderen met een jeugdhulpvoorziening

Er is een relatie gelegd tussen het verstrekken van hulp in relatie tot het totaal aan huishoudens met kinderen.



### Toelichting

Bij 11,16% van de huishoudens met kinderen in BMWE is een voorzieningen voor een jeugdige verstrekt. Een lichte daling ten opzichte van het tweede kwartaal (11,29%).

### Totaal actieve voorzieningen PGB en ZIN

Deze paragraaf betreft de omvang van de verleende zorg op basis van de Jeugdwet. In onderstaande tabel zijn alle aanwezige indicaties voor PGB als ZIN opgenomen. Voor wat betreft de rubricering is gebruik gemaakt van de indeling van het productenboek zoals deze door de RIGG wordt gehanteerd.

		BMWE-totaal			Bedum		
		mrt '16	jun '16	Sept '16	mrt '16	jun '16	Sept '16
Jeugdwet PGB	Totaal	339	252	238	59	54	42
	Ambulant GGZ	5	2	2			
	Ambulant JH	1	42	59		4	4

		BMW-totaal			Bedum		
		mrt '16	jun '16	Sept '16	mrt '16	jun '16	Sept '16
	Dagbesteding / dagbehandeling	258	124	97	50	29	19
	Overig	31	46	43	5	15	13
	Verblijf JH / GGZ	38	33	34	3	5	5
	Verblijf LVG	5	4	2			
	Verblijf VG	1	1	1	1	1	1
<b>Jeugdwet ZIN</b>	<b>Totaal</b>	<b>678</b>	<b>850</b>	<b>860</b>	<b>101</b>	<b>159</b>	<b>154</b>
	Ambulant GGZ	66	190	192	15	41	40
	Ambulant JH	34	92	135	6	24	28
	Dagbesteding / dagbehandeling	60	64	56	7	11	7
	Integrale trajecten	7	10	6			
	Jeugdzorg	1		1			
	Jeugdzorg Plus	3	11	7	2	3	2
	Overig	8	24	25	2	9	8
	Verblijf JH / GGZ	490	450	430	68	70	68
	Verblijf LVG	5	6	5	1	1	1
	Verblijf VG	4	3	3			
	<b>Totaal</b>	<b>1.017</b>	<b>1.102</b>	<b>1.098</b>	<b>160</b>	<b>213</b>	<b>196</b>

		De Marne			Eemsmond			Winsum		
		mrt '16	jun '16	Sept '16	mrt '16	jun '16	Sept '16	mrt '16	jun '16	Sept '16
<b>Jeugdwet PGB</b>	<b>Totaal</b>	<b>52</b>	<b>43</b>	<b>51</b>	<b>111</b>	<b>69</b>	<b>63</b>	<b>117</b>	<b>86</b>	<b>82</b>
	Ambulant GGZ				3			2	2	2
	Ambulant JH		1	10		15	24	1	22	21
	Dagbesteding / dagbehandeling	37	25	21	87	38	27	84	32	30
	Overig	6	9	10	11	6	6	9	16	14
	Verblijf JH / GGZ	9	8	10	7	7	5	19	13	14
	Verblijf LVG				3	3	1	2	1	1
	Verblijf VG									
<b>Jeugdwet ZIN</b>	<b>Totaal</b>	<b>78</b>	<b>125</b>	<b>154</b>	<b>169</b>	<b>214</b>	<b>221</b>	<b>330</b>	<b>352</b>	<b>331</b>

	De Marne			Eemsmond			Winsum		
Ambulant GGZ	15	42	46	17	56	58	19	51	48
Ambulant JH	5	18	40	6	19	32	17	31	35
Dagbesteding / dagbehandeling	7	9	10	17	17	16	29	27	23
Integrale trajecten		2	1	1	4	2	6	4	3
JB/JR						1			
Jeugdzorg							1		
Jeugdzorg Plus		1	1		1	2	1	6	2
Overig	1	3	5	4	6	7	1	6	5
Verblijf JH / GGZ	48	48	49	121	108	101	253	224	212
Verblijf LVG	2	2	2	2	3	2			
Verblijf VG				1			3	3	3
<b>Totaal</b>	<b>130</b>	<b>168</b>	<b>205</b>	<b>280</b>	<b>283</b>	<b>284</b>	<b>447</b>	<b>438</b>	<b>413</b>

In onderstaande tabel zijn de verschillen in aantallen uitgedrukt in percentages.

Actieve voorzieningen		mrt '16	jun '16	sep '16	Ontwikkeling
Jeugdwet PGB	<b>BMWE</b>	<b>339</b>	<b>252</b>	<b>238</b>	<b>-6 %</b>
	Bedum	59	54	42	-22 %
	De Marne	52	43	51	19 %
	Eemsmond	111	69	63	-9 %
	Winsum	117	86	82	-5 %
Jeugdwet ZIN	<b>BMWE</b>	<b>678</b>	<b>850</b>	<b>860</b>	<b>1 %</b>
	Bedum	101	159	154	-3 %
	De Marne	78	125	154	23 %
	Eemsmond	169	214	221	3 %
	Winsum	330	352	331	-6 %
<b>Totaal Jeugdwet</b>	<b>BMWE</b>	<b>1.017</b>	<b>1.102</b>	<b>1.098</b>	<b>-0 %</b>
	Bedum	160	213	196	-8 %
	De Marne	130	168	205	22 %
	Eemsmond	280	283	284	0 %
	Winsum	447	438	413	-6 %

#### Toelichting

In het derde kwartaal is het aantal jeugdvoorzieningen nagenoeg gelijk gebleven. Ook de verhouding PGB – ZIN stabiliseert, hoewel de dalende PGB trend nog wel steeds zichtbaar is. Een belangrijk verschil is dat er meer ambulante jeugdhulp ingezet wordt, zowel bij PGB als bij ZIN. Dit komt in de plaats van opvang op locatie, de dagbesteding/dagbehandeling. Hier wordt bewust op gestuurd; gezinnen/kinderen krijgen eerder hulp in de thuissituatie i.p.v. dat het kind op een locatie wordt ondersteund.

#### e) CJG BMWE kwartaaloverzicht

Binnen het CJG wordt gewerkt met drie teams die in nauwe verbinding met elkaar staan:

- Aanmeld- en intake team (inclusief de zogenaamde bureaudienst)  
De bureaudienst is bedoeld voor inwoners en professionals (zoals huisartsen, scholen etc.) en voert de aanmeld- en intakegesprekken uit.
- Basisteam (casusregisseurs uit de basisondersteuning)  
Het basisteam biedt ondersteuning op maat en zorgt voor aansluiting op het onderwijs/voorschoolse voorzieningen. Waar nodig wordt specialistische kennis toegevoegd.
- Casemanagementteam  
Het casemanagementteam coördineert, stemt af en volgt de benodigde hulpverlening aan cliënten/cliëntsystemen, waarbij meerdere hulpverleners betrokken zijn. Dit team adviseert de gemeente bij het aanvragen van individuele voorzieningen (ZIN of PGB).

#### Bedum – De Marne – Winsum - Eemsmond (basisteam)

Type Zorg	1 <sup>e</sup> kw.	2 <sup>e</sup> kw	3 <sup>e</sup> kw.	4 <sup>e</sup> kw.
Aantal cases besproken in basisteam	139	Regelmatig*	Regelmatig*	
Aanmelders/Verwijzers		Onbekend	Onbekend	
-Ouders/jeugdigen	26			
-Onderwijs	8			
-Huisartsen	5			
- CJG kernpartners	32			
-Veilig Thuis	7			
-Overig	38			
Aantal opgestelde ondersteuningsplannen besproken	52	86	106	
Gebruik expertpool	Regelmatig	Regelmatig**	Regelmatig**	
Aantal lopende cases	82	104	164	
Wachtlst	45	46	16	

De werkwijzen en registraties zijn na het eerste kwartaal veranderd. Bovendien is er nog sprake van een handmatige administratie wat omslachtig en tijdrovend is. Met de komst van i-samenleving als ict-module wordt in het 4<sup>e</sup> kwartaal gewerkt om deze administratie integraal in onze systemen op te nemen.

#### Toelichting

##### Aantal cases besproken in basisteam\*

Iedere lopende zaak en zaken die op de wachtlst staan worden besproken binnen het basisteam, hieronder vallen de orthopedagogen, praktijkbegeleiders, casemanagers, aanmeld/intaketeam en de hulpverleners vanuit de verschillende kernpartners van het CJG. Dit komt meerdere malen per dag voor.

##### Aanmelder/verwijzers

Aantal is onbekend. We kunnen geen overzicht geven hoe de aanmelding is binnengekomen. Deze info is bij de verschillende hulpverleners opgeslagen, het lukt niet om deze informatie nu boven tafel te krijgen.

##### Opgestelde gezinsplannen 3<sup>e</sup> kwartaal CJG BMWWE

Winsum	Eemsmond	De Marne	Bedum
23	31	39	13
<b>Totaal BMWWE: 106</b>			

Een nieuwe aanvraag bij het casemanagement team vraagt altijd om een goede analyse. Dit resulteert in een gezinsplan dat tevens de koers bepaalt van de in te zetten zorg. Het aantal ondersteuningsplannen is dan ook ongeveer gelijk aan het aantal zorgaanvragen in PGB en ZIN die door het CJG aan de backoffice worden aangeboden. Daarnaast worden er ook ondersteuningsplannen gemaakt zonder dat de zorg leidt tot een aanvraag voor geïndiceerde zorg. De zorg kan ook in de eerste lijn, lokaal worden ingezet.



**Gebruik Expertpool\*<sup>1</sup>**

Wordt voornamelijk geraadpleegd wanneer er een product wordt ingezet waarbij advies expertpool verplicht is. Verder wordt de expertpool/gedragwetenschappers dagelijks ingezet bij het maken van kernbeslissingen en overleg in de casus.

**Overzicht lopende Casemanagement zaken BMW 3<sup>e</sup> kwartaal**

<i>Winsum</i>	<i>Eemsmond</i>	<i>De Marne</i>	<i>Bedum</i>
1. 10	1. 17	1. 6	1. 14
2. 14	2. 21	2. 9	2. 9
3. 20	3. 24	3. 3	3. 17
Totaal: 44	Totaal: 62	Totaal: 18	Totaal: 40

**Totaal BMW: 164**

1. Indicatie/volgzaken(inc PGB)
2. (Multi)-problem zaken waarin sprake is van motivatie en inzicht en er zicht is op de veiligheid en deze met plannen te borgen is
3. Multi-problem zaken waarin er daarbij problemen zijn op het gebied van motivatie, inzicht en zicht dan wel vragen over borging van de veiligheid.

**Werkvoorraad 3<sup>e</sup> kwartaal CJG BMW**

<i>Winsum</i>	<i>Eemsmond</i>	<i>De Marne</i>	<i>Bedum</i>
2	4	6	4

**Totaal BMW: 16**

In december zijn er een groot aantal jeugdigen waarvan de beschikking afloopt. Dit zal van invloed zijn op de doorstroom in de werkvoorraad. Deze aantallen zijn niet meegenomen in dit schema.

**Overzicht nieuwe aanmeldingen CJG BMW 3<sup>e</sup> kwartaal**

<i>Winsum</i>	<i>Eemsmond</i>	<i>De Marne</i>	<i>Bedum</i>
18	23	24	11

**Totaal BMW: 76**

### 3) MONITOR WMO 2015

In deze paragraaf worden de recente ontwikkelingen vermeld, is aangegeven wat goed gaat in de uitvoering en wat beter kan en zijn de gegevens opgenomen van de verstrekte voorzieningen, waardoor inzicht ontstaat in de omvang van de verleende zorg.

#### a) Ontwikkelingen

##### Huishoudelijke ondersteuning

Op 18 mei 2016 heeft de Centrale Raad van Beroep (CRvB) een belangrijke uitspraak gedaan over het resultaatgericht indiceren bij Huishoudelijke Ondersteuning (HO). De afgelopen maanden zijn door diverse partijen (VNG, het rijk en overige deskundigen) de gevolgen van deze uitspraak in kaart gebracht. Hieruit kan worden geconcludeerd dat gemeenten niet langer uitsluitend kunnen indiceren op een "schoon- en leefbaar huis". Deze indicatie is te beperkt volgens de rechter. We moeten aangeven op welke werkzaamheden cliënt mag rekenen, hoe vaak deze werkzaamheden worden uitgevoerd en hoeveel tijd daarvoor nodig is. Daarbij moet een objectieve en onafhankelijke maatstaf worden gehanteerd.

Om aan de uitspraken van de CRvB te voldoen gaan we ons beleid aanpassen. De werkgroep HO werkt aan een voorstel om ons beleid in lijn met de uitspraak te brengen. We verwachten de beleidswijziging met ingang van 1 januari in te kunnen voeren.

##### Mantelzorg

In september hebben de colleges BMWÉ het Actieplan Mantelzorgondersteuning vastgesteld. In dit plan zijn verschillende actiepunten benoemd waar we de komende jaren aan werken om de ondersteuning aan mantelzorgers te verbeteren. Uit het Actieplan vloeit een aanvullende opdracht voor de steunpunten voort. Op dit moment wordt door de gezamenlijke steunpunten en de werkgroep Mantelzorg aan de concrete invulling van deze opdracht gewerkt.

Naast het bieden van ondersteuning is ook de waardering van mantelzorgers onderdeel van het Actieplan. Mantelzorgers die geregistreerd staan bij de steunpunten in BMWÉ ontvangen in het vierde kwartaal van 2016 als waardering een cadeaubon. In 2017 wordt deze vorm van waardering geëvalueerd.

##### Inloop GGZ

De gesprekken voor een aanbod Inloopvoorziening 2017 met Lentis zitten in de afrondende fase. In november/december wordt het aanbod via het Pfo Wmo voor besluitvorming voorgelegd aan de verschillende colleges.

##### Prognose Beschermd wonen

Onderstaand de prognose van de uitputting van het budget Beschermd wonen. Tot dusver is de moeizame facturatie door zorgaanbieders hierin een complicerende factor, hierdoor is het effect van verzilvering lastig vast te stellen. Er is extra inzet gepleegd om zorgaanbieders te ondersteunen bij de facturatie en om de administratieve afhandeling te bespoedigen. Daarnaast is er veelvuldig contact met de SVB en PGB-houders om een zuiver beeld te krijgen van de uitputting van de PGB's.

Beschikbaar budget voor inkoop zorg	59.400.000
Prognose uitgaven zorg in natura	34.700.000
Prognose uitgaven PGB's	15.100.000
Risicobuffer	<u>5.000.000</u>
	<u>54.800.000</u>
Prognose resultaat 2016	4.600.000

## b) Wat gaat goed in de uitvoering

In het kort wordt geschetst welke uitvoeringstaken in dit kwartaal goed zijn verlopen.

- Evenals in het 2e kwartaal is gemeld, is er een steeds beter inzicht in de omvang van de hulpvraag en de problematiek bij cliënten
- De aanwas van nieuwe aanvragen is aanzienlijk. PGB-aanvragen zijn bewerkelijk
- De herbeoordelingen 2016 verlopen volgens planning

## c) Wat kan beter

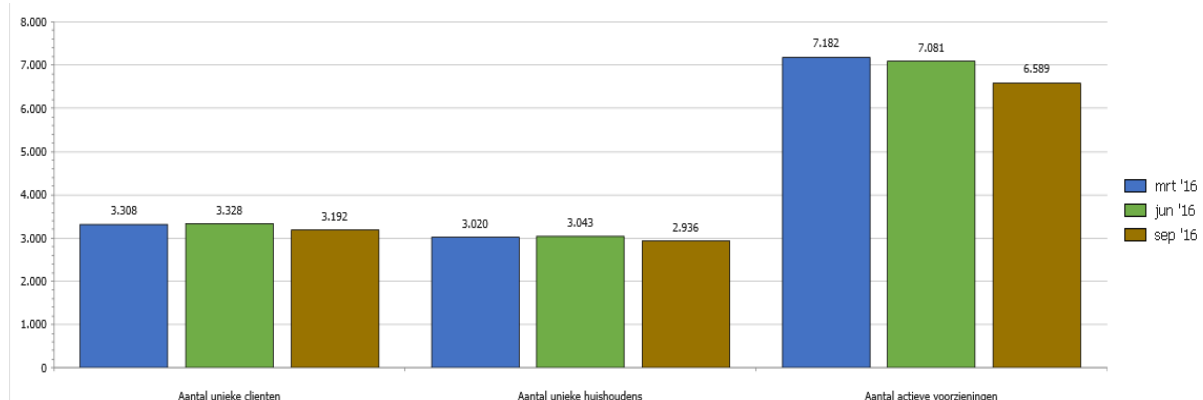
In het kort wordt geschetst welke uitvoeringstaken verbetering behoeven.

- er is verbetering mogelijk en nodig tussen Beschermd wonen, maatschappelijke opvang en wmo.
- steeds nieuwe ontwikkelingen vraagt opnieuw opdoen van kennis van de materie, aanpassen van de werkprocessen en tijd.
- de werkdruk in de loketten is punt van zorg.

## d) Omvang van de zorg

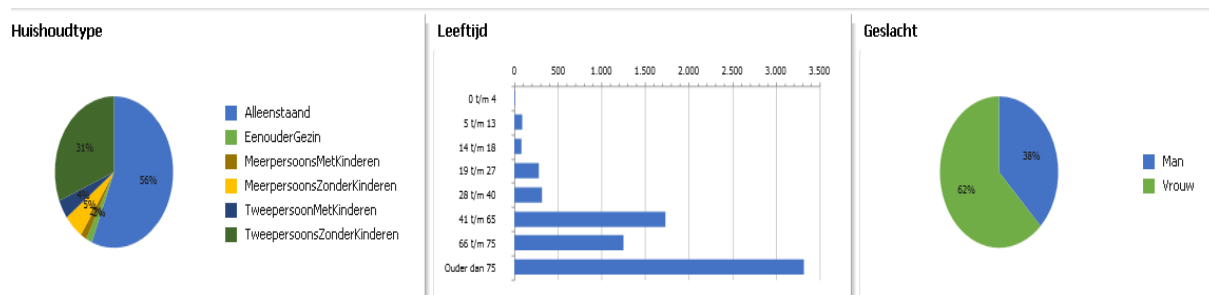
Om zicht te krijgen in waar de hulp aan huishoudens wordt verstrekt zijn kenmerken van de klantgroepen toegevoegd aan deze monitor. Onderstaande tabel zijn de aantallen BMW-breed. In de bijlage zijn de aantallen per gemeente opgenomen.

### Kenmerken klantgroep



### Toelichting

In het derde kwartaal zijn 6.589 voorzieningen verstrekt aan 3.192 wmo-cliënten bij 2.936 huishoudens. Een daling ten opzichte van het tweede kwartaal.



### Toelichting

Het merendeel van de voorzieningen zijn verstrekt aan vrouwen (62%). Eveneens is het merendeel van de voorzieningen verstrekt aan personen ouder dan 75 jaar.

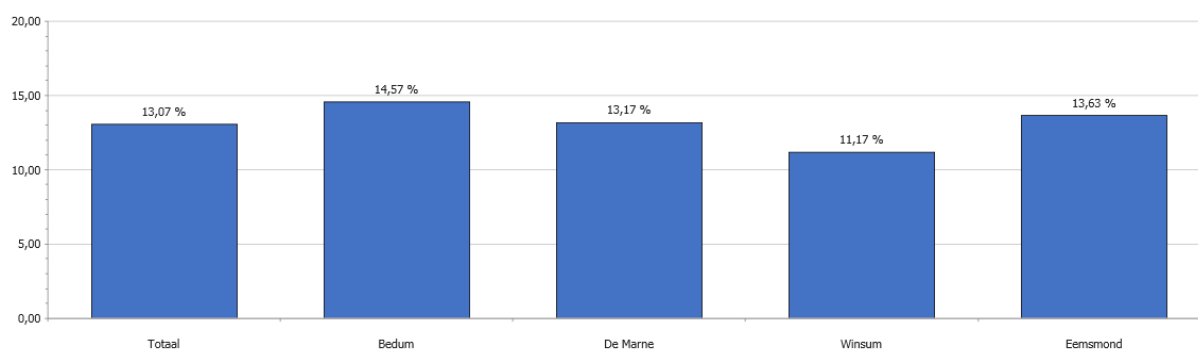
Grotendeels is er sprake van alleenstaande huishoudens (56%) en eenoudergezinnen (31%).

Per gemeente zien de cijfers er als volgt uit:

	BMWE-totaal	Bedum	De Marne	Winsum	Eemsmond
Aantal unieke cliënten	3.192	708	685	722	1.077
Aantal unieke huishoudens	2.936	673	621	667	975
Aantal actieve voorzieningen	6.589	1.111	1.218	1.396	2.864

### **Percentage huishoudens met een Wmo-voorziening**

Er is een relatie gelegd tussen het verstrekken van wmo-hulp in relatie tot het totaal aan huishoudens.



### **Toelichting**

Bij 13,07% van de huishoudens in BMWE is een wmo-voorzieningen verstrekt.

### **Totaal actuele voorzieningen PGB en ZIN**

Deze paragraaf betreft de omvang van de verleende zorg op basis van de Wmo 2015. In navolgende tabel zijn alle voorzieningen opgenomen die per 30 september 2016 aan onze inwoners zijn verstrekt. In veel gevallen gaat het om meerdere voorzieningen per aanvrager.

			BMWE-totaal			Bedum		
			mrt '16	jun '16	Sept '16	mrt '16	jun '16	sept '16
<b>WMO PGB</b>	<b>Totaal</b>		<b>552</b>	<b>498</b>	<b>526</b>	<b>59</b>	<b>55</b>	<b>61</b>
	Begeleiding	Subtotaal begeleiding	363	328	362	36	33	40
		begeleiding groep	128	104	118	9	4	8
		begeleiding ind.	224	214	232	26	28	31
		Begeleiding overig	11	10	12	1	1	1
	Huishoudelijke hulp		126	121	110	19	19	17
	Rolstoel		1	3	3			
	Vervoer		35	23	26	3	3	4
	Woon		27	23	25	1		0
<b>WMO ZIN</b>	<b>Totaal</b>		<b>6.630</b>	<b>6.583</b>	<b>6.063</b>	<b>1.100</b>	<b>1.155</b>	<b>1.050</b>
	Begeleiding	Subtotaal begeleiding	572	637	576	88	102	87
		Begeleiding groep	195	221	190	26	33	28
		begeleiding ind.	308	326	307	49	48	42
		Begeleiding overig	69	90	79	13	21	17
	Huishoudelijke hulp		1.156	1.072	930	136	139	135
	Overig		82	81	81			

	Rolstoel		723	720	685	150	156	140
	Vervoer		2.741	2.751	2.545	659	690	639
	Woon		1.356	1.322	1.246	67	68	49
<b>Totaal</b>			<b>7.182</b>	<b>7.081</b>	<b>6.589</b>	<b>1.159</b>	<b>1.210</b>	<b>1.111</b>
			De Marne					
			mrt '16	jun '16	Sept '16			
<b>WMO PGB</b>	<b>Totaal</b>		<b>122</b>	<b>114</b>	<b>133</b>			
	Begeleiding	Subtotaal begeleiding	79	73	91			
		Begeleiding groep	32	32	37			
		begeleiding ind.	41	41	54			
		Begeleiding overig	0	0	0			
	Huishoudelijke hulp		28	27	27			
	Rolstoel			2	2			
	Vervoer		14	12	13			
	Woon		1					
<b>WMO ZIN</b>			<b>1.146</b>	<b>1.166</b>	<b>1.085</b>			
	Begeleiding	Subtotaal begeleiding	86	104	90			
		Begeleiding groep	29	29	23			
		begeleiding ind.	57	57	49			
		Begeleiding overig	18	18	18			
	Huishoudelijke hulp		192	193	181			
	Overig							
	Rolstoel		89	92	88			
	Vervoer		593	597	560			
	Woon		186	180	166			
<b>Totaal</b>			<b>1.268</b>	<b>1.280</b>	<b>1.218</b>			

			Winsum			Eemmond		
			mrt '16	jun '16	Sept '16	mrt '16	jun '16	Sept '16
<b>WMO PGB</b>	<b>Totaal</b>		<b>134</b>	<b>105</b>	<b>116</b>	<b>237</b>	<b>224</b>	<b>216</b>
	Begeleiding	Totaal	91	75	84	157	147	147
		begeleiding groep	32	24	26	49	44	47
		begeleiding ind.	55	46	51	104	99	96
		Begeleiding overig	4	5	7	4	4	4
	Huishoudelijke hulp		22	21	19	57	54	47
	Rolstoel					1	1	1
	Vervoer		14	4	4	4	4	5
	Woon		7	5	9	18	18	16
<b>WMO ZIN</b>	<b>Totaal</b>		<b>1.412</b>	<b>1.388</b>	<b>1.280</b>	<b>2.972</b>	<b>2.874</b>	<b>2.648</b>
	Begeleiding	Totaal	120	131	121	278	300	278
		Begeleiding groep	42	46	35	105	113	104
		begeleiding ind.	55	64	67	154	157	149

		Winsum			Eemsmond		
		mrt '16	jun '16	Sept '16	mrt '16	jun '16	Sept '16
	Begeleiding overig	23	21	19	19	30	25
	Huishoudelijke hulp	179	164	165	649	576	449
	Overig				82	81	81
	Rolstoel	166	164	148	318	308	309
	Vervoer	699	688	637	790	776	709
	Woon	248	241	209	855	833	822
<b>Totaal</b>		<b>1.546</b>	<b>1.493</b>	<b>1.396</b>	<b>3.209</b>	<b>3.098</b>	<b>2.864</b>

Cumulatief overzicht aantal		mrt '16	jun '16	Sept '16	Ontwikkeling %
voorzieningen					
Wmo PGB	<b>BMWWE</b>	<b>552</b>	<b>498</b>	<b>526</b>	5 %
	Bedum	59	55	61	10 %
	De Marne	122	114	133	14 %
	Winsum	134	105	116	9 %
	Eemsmond	237	224	216	-4 %
Wmo ZIN	<b>BMWWE</b>	<b>6.630</b>	<b>6.583</b>	<b>6.063</b>	-9 %
	Bedum	1.100	1.155	1.050	-10 %
	De Marne	1.146	1.166	1.085	-7 %
	Winsum	1.412	1.388	1.280	-8 %
	Eemsmond	2.972	2.874	2.648	-9 %
<b>Totaal Wmo 2015</b>	<b>BMWWE</b>	<b>7.182</b>	<b>7.081</b>	<b>6.589</b>	-7 %
	Bedum	1.159	1.210	1.111	-9 %
	De Marne	1.268	1.280	1.218	-5 %
	Winsum	1.546	1.493	1.396	-7 %
	Eemsmond	3.209	3.098	2.864	-8 %

### Toelichting

Er is een lichte afname van het aantal verstrekte voorzieningen, over de hele line. Het beeld van het 2e kwartaal zet zich door. Mogelijke oorzaken daarvan kunnen zijn dat cliënten meer kunnen afgaan op hun sociale netwerk of eigen kracht. Een andere oorzaak kan zijn dat cliënten van zorg afzien vanwege de eigen bijdrage. Ook kan er sprake zijn van natuurlijk verloop als gevolg van overlijden. Maar het is nog te vroeg om deze conclusies te trekken. Daarvoor is een langere periode van registratie nodig en een nadere analyse.

Daarnaast is een verschuiving van ZIN naar PGB zichtbaar. Hoewel het beleid er op gericht is om zoveel mogelijk als kan ondersteuning in de vorm van ZIN aan te bieden, is er een keuzevrijheid bij de cliënt. Als gevolg van de inkoop in het Ommelandersamenwerkingsmodel zijn een aantal zorgaanbieders niet gecontracteerd. Daar cliënten vaak bij de oude zorgaanbieder willen blijven kan de stijging bij PGB mogelijk worden verklaard dat deze cliënten juist via PGB alsnog hun zorgaanbieder konden behouden. Voor een nauwkeurigere analyse van deze tendens is meer tijd nodig.

## 4) MONITOR PARTICIPATIEWET

De managementrapportage Werk & Inkomen is integraal opgenomen in deze paragraaf en zoveel mogelijk ingepast in het ontwikkelde monitormodel.

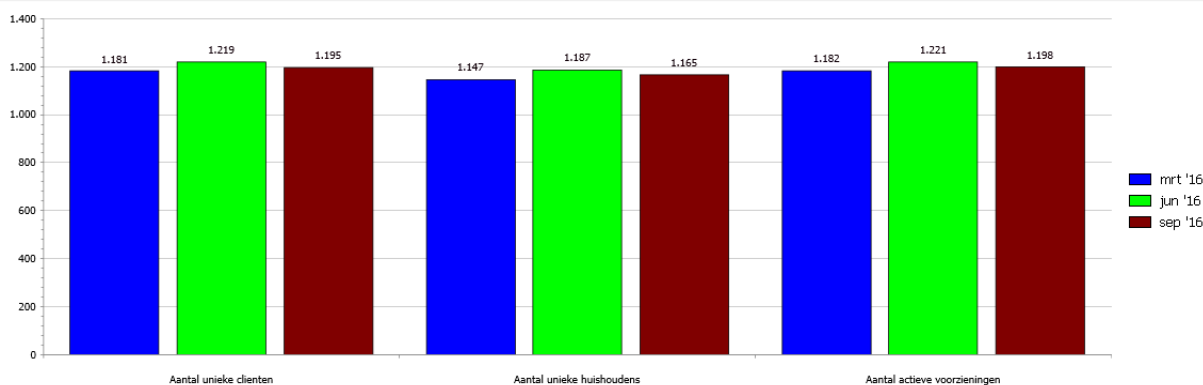
### a) Ontwikkelingen

Beleidsmatig zijn er ten opzichte van het tweede kwartaal geen ontwikkelingen vast te stellen. De begroting GR Participatie Noord Groningen 2017 is vastgesteld door de raden en rondom de zomer zijn de beleidskaders 2016-2018 vastgesteld.

### b) Omvang van de zorg

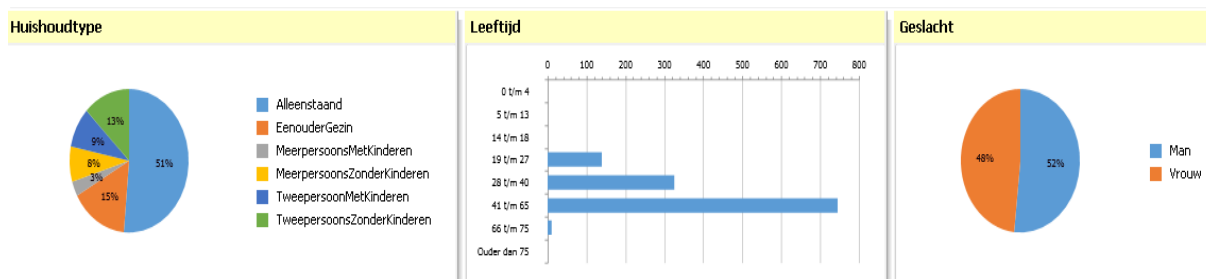
Om zicht te krijgen in waar de hulp aan huishoudens wordt verstrekt zijn kenmerken van de klantgroepen toegevoegd aan deze monitor. Onderstaande tabel zijn de aantallen BMW-breed. In de bijlage zijn de aantallen per gemeente opgenomen.

#### Kenmerken klantgroep



#### Toelichting

Tot en met het derde kwartaal zijn 1.198 voorzieningen verstrekt aan 1.195 klanten bij 1.165 huishoudens.



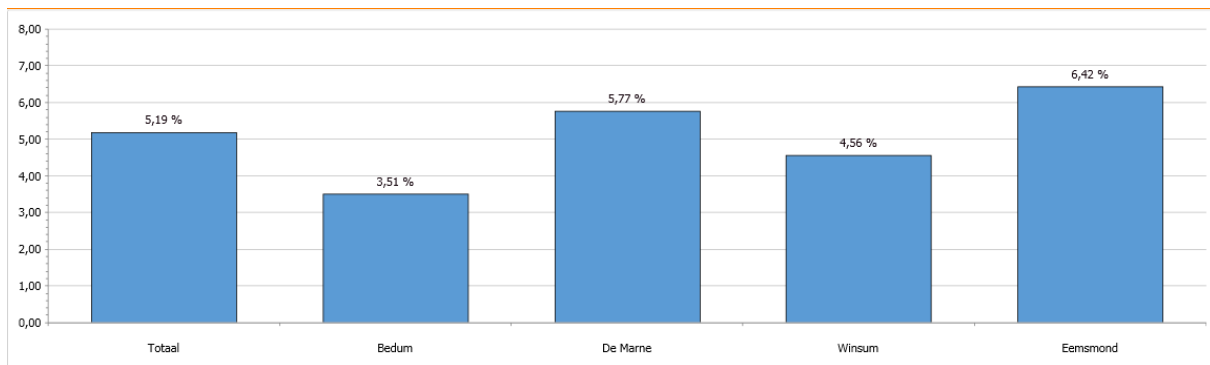
#### Toelichting

Het aantal voorzieningen aan mannen en vrouwen is ongeveer gelijk (52%-48%).

Grotendeels is er sprake van alleenstaande huishoudens (51%).

#### Percentage huishoudens met inkomensvoorziening

Er is een relatie gelegd tussen het verstrekken van uitkeringen in relatie tot het totaal aan huishoudens.



### Toelichting

Bij 5,19 % van de huishoudens in BMW is een participatie-voorziening verstrekt.

### c) Managementrapportage Werk & Inkomen

In de managementrapportage van Sociale Zaken en Werk Hoogeland wordt per kwartaal informatie gegeven over de stand van zaken op het gebied van werk en inkomen van de vier gemeenten.

Ondertussen worden voorbereidingen getroffen om op basis van de uitgangspunten voor de nieuwe uitvoeringsstructuur en het strategisch beleidskader om de huidige organisatie en administratie om te vormen naar het werken in sporen (heel 2016). Daarbij bereiden we ons voor op een nieuwe situatie zowel voor de nieuwe uitvoeringsorganisatie werk en inkomen voor de BMW-gemeenten.

Naar verwachting zal de managementrapportage van oud SoZaWe over het derde kwartaal 2016 de laatste rapportage zijn in deze vorm. De rapportage over het vierde kwartaal zal worden meegenomen in het jaarverslag 2016. Daarna zullen de kwartaalrapportages van de nieuwe uitvoeringsorganisatie en de monitor van het sociaal domein inzicht geven en de verantwoording bevatten op het terrein van de participatiewet in brede zin.

#### Aantallen uitkeringen alle regelingen (stand laatste dag van de maand)

Aantallen uitkeringen	Bedum	De Marne	Winsum	Eemsmond	Totaal
21 dec 2015	162	270	284	437	1.153
jan '16	165	273	288	450	1.176
febr '16	162	272	294	445	1.173
mrt '16	147	273	299	463	1.182
apr '16	164	276	299	472	1.211
mei '16	169	278	298	469	1.214
jun '16	170	276	300	475	1.221
jul '16	183	281	297	492	1.253
aug '16	182	285	288	486	1.241
sep '16	166	280	277	475	1.198

Door de invoering van de Participatiewet hebben gemeenten te maken gekregen met nieuwe doelgroepen. En hoewel het economisch beter lijkt te gaan, blijft de ontwikkeling van de bijstand zorgwekkend. Er is al jaren een trend gaande van stijging van de bijstand.

In de rapportage over het tweede kwartaal zijn wij uitgebreider ingegaan op de landelijke stijging van de bijstand en de lokale effecten. Wellicht goed om de oorzaken van stijging van bijstand hier te herhalen:

- Nieuwe doelgroepen door einde Wajong, sluiting instroom WSW
- Verhoging pensioengerechtigde leeftijd
- De groep oudere werklozen/einde WW



- Instroom statushouders (asielzoekers/vluchtelingen)
- Lokaal hebben sommige zorginstellingen een regionale of landelijke functie, waardoor een verhogend effect op de instroom ontstaat.

Als we de cijfers over het derde kwartaal bekijken, zien we geen verdere stijging. Daarbij moeten we wel rekening houden met seizoensinvloeden. Als we per gemeenten de cijfers bekijken, dan zien we dat alleen in Winsum het klantenbestand tot en met het derde kwartaal in 2016 gedaald is, in Bedum en de Marne is sprake van een lichte stijging ten opzichte van 1 januari 2016 en in Eemsmond is de stijging nog steeds fors. Dit laatste is echter geen verrassing. In november 2015 hebben de colleges aan de raden laten weten, middels de rapportage "Analyse tekort inkomensdeel en verbeterplan 2015-2016 BMW, dat de stijging van het klantenbestand in 2016 zou doorzetten. Naast de analyse van het tekort zijn tevens maatregelen aangekondigd om de tekorten op het inkomensdeel terug te dringen. Deze maatregelen worden ingemiddels uitgevoerd en bestaan uit diverse workshops voor klanten, taalcursussen, de inzet van het Test en Trainingscentrum en het heronderzoeken van de rechtmatigheid van uitkeringen van klanten in het Participatiespoor. Met deze maatregelen proberen we de uitstroom te bevorderen. Daarnaast zijn er instroombeperkende maatregelen getroffen door te handhaven aan de poort, het geven van extra begeleiding aan jongeren (ook tijdens de zoekperiode van 4 weken) en door duidelijke voorlichting te verstrekken. Dit pakket aan maatregelen lijkt effect te hebben, aangezien het klantenbestand in alle vier gemeenten sinds augustus 2016 aan het afnemen is. Het vierde kwartaal 2016 zal uitwijzen of deze daling wordt voortgezet.

Bij de volgende tabellen volgt de uitsplitsing per regeling (hoeveel cliënten zitten er aan het eind van de verslagperiode in welke regeling), wordt weergegeven hoeveel cliënten er maandelijks zijn ingestroomd en uitgestroomd en de laatste tabel laat zien de reden van uitstroom (werk of andere redenen).

#### ***Uitsplitsing naar regeling (eind verslagperiode)***

	Bedum	De Marne	Winsum	Eemsmond
IOAZ	1	1	3	3
IOAW	19	12	25	21
Participatiewet	143	266	239	423
P-wet elders verzorgden	0	0	2	9
Bijstandsbesluit Zelfstandigen	1	3	5	8
<b>Totaal:</b>	<b>164</b>	<b>282</b>	<b>274</b>	<b>464</b>

#### ***In- en uitstroom gedurende verslagperiode***

In – en uitstroom	Bedum		De Marne		Winsum		Eemsmond	
	IN	UIT	IN	UIT	IN	UIT	IN	UIT
Januari	6	3	13	10	8	4	19	6
Februari	2	5	7	8	11	5	9	14
Maart	10	5	12	5	8	6	22	7
April	6	5	7	7	12	13	17	11
Mei	8	3	9	11	7	6	6	7
Juni	3	6	5	9	5	12	16	4
Juli	6	5	10	6	10	12	7	19
Augustus	4	10	8	7	3	14	11	13
September	5	6	9	5	10	12	16	15

#### ***Reden Uitstroom (eind verslagperiode)***

	Werk	Overige	Totaal	% van bestand
Bedum	25	23	48	29
De Marne	32	36	68	25

Winsum	38	46	84	25
Eemsmond	38	58	96	21
Totaal	133	163	296	25

**Reden overige uitstroom (eind verslagperiode)**

	Bedum	De Marne	Winsum	Eemsmond
overlijden	1	1	1	5
huwelijk/economische eenheid	1	6	4	8
verhuizing naar andere gemeente	5	11	11	19
niet meer gemeld/geen inlichtingen en andere oorzaak	3	6	9	11
pensioengerechtigde leeftijd	3	1	7	7
aanvang studie	5	5	10	4
uitkering arbeidsongeschiktheid	0	2	1	1
verhuizing naar buitenland	0	1	2	1
oorzaak bij partner	5	3	1	2
<b>Totaal:</b>	<b>23</b>	<b>36</b>	<b>46</b>	<b>58</b>

SoZaWe Hoogeland neemt deel aan de benchmark van Divosa/Stimulansz. Daarmee zal vergelijkingsmateriaal beschikbaar komen van de resultaten en kunnen deze cijfers in perspectief worden geplaatst. De gemeente Eemsmond doet pas mee sinds de samenvoeging met BMW, waardoor er voor Eemsmond nog geen vergelijkingsmateriaal aanwezig is. Voor de BMW-gemeenten is dat er inmiddels wel.

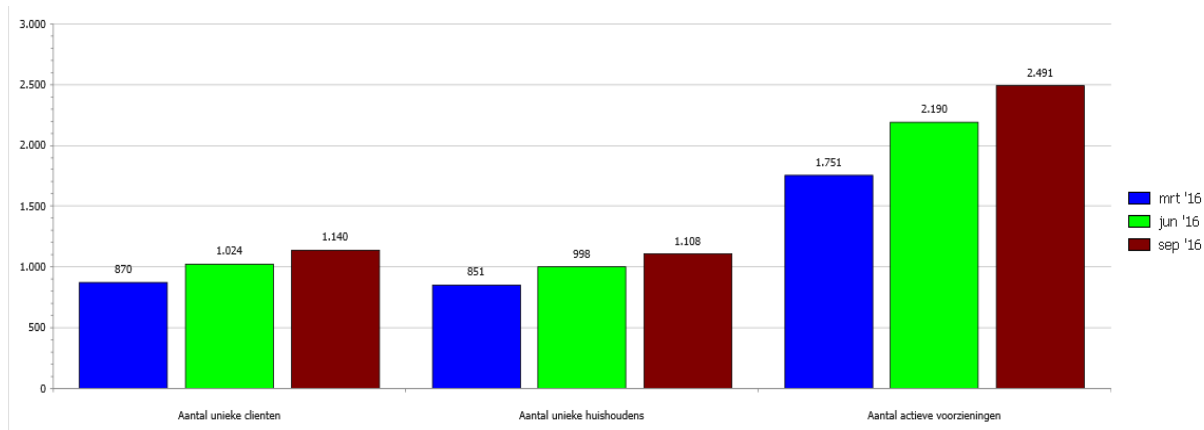
In de rapportage over het eerste halfjaar hebben we de benchmarkrapportages toegevoegd.

Enkele algemene voorlopige conclusies n.a.v. benchmarkrapportages worden hier herhaald:

- Het bijstandsvolume van Winsum en De Marne ligt onder het landelijk niveau en het volume van Bedum is verhoudingsgewijs significant gestegen.
- Omvang instroom ligt op landelijk niveau voor Winsum en De Marne, maar Bedum ligt hoger.
- Omvang uitstroom inclusief werk ligt voor BMW-gemeenten hoger dan benchmark.
- Er is bij het jongerenloket extra ingezet op terugkeer naar school (uitstroom onderwijs). Dat wordt duidelijk zichtbaar in de benchmark (pieken in september en februari bij start opleidingen)
- Uitgaven bijzondere bijstand liggen voor Winsum en Bedum onder benchmarkniveau en voor De Marne boven benchmarkniveau.
- Ontheffingen van de arbeidsverplichtingen lagen boven benchmarkniveau, maar er is extra op ingezet en het zit aan het eind van de periode ongeveer op benchmarkniveau.
- Verrekening inkomsten en omvang terugvordering en verhaal ligt lager dan benchmark.
- De doelgroep met een voorziening in het kader van werk en participatie ligt aanmerkelijk hoger dan de benchmark.
- De gemiddelde doorlooptijd van aanvragen ligt aanmerkelijk lager dan het gemiddelde van de benchmark

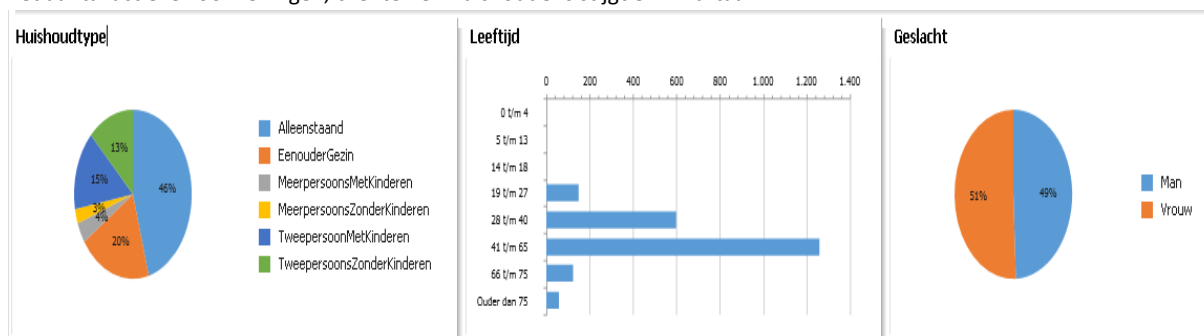
**d) Aantal verstrekkingen Minimabeleid**

Om zicht te krijgen in waar de hulp aan huishoudens wordt verstrekt zijn kernmerken van de klantgroepen toegevoegd aan deze monitor. Onderstaande tabel zijn de aantallen BMW-breed. In de bijlage zijn de aantallen per gemeente opgenomen.



### Toelichting

Het aantal actieve voorzieningen, cliënten en huishoudens stijgt elk kwartaal.

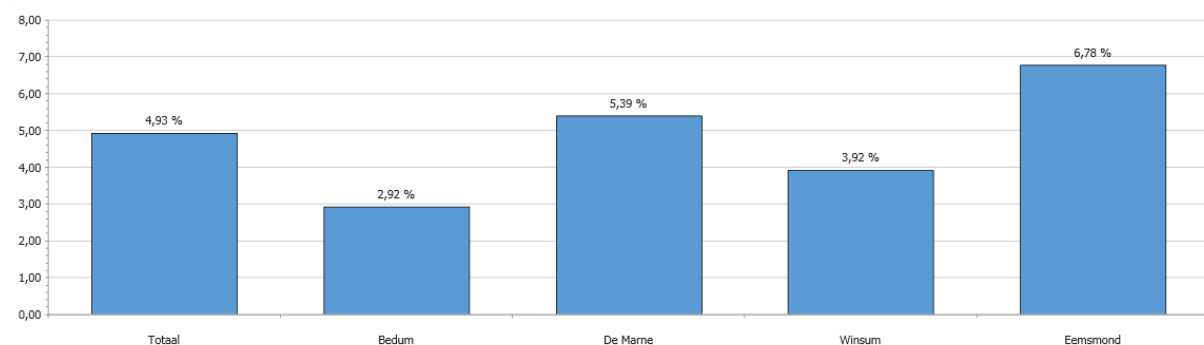


### Toelichting

Het merendeel van de voorzieningen in het kader van minimabeleid gaat naar alleenstaanden. In 52 procent van de huishoudens gaat het om gezinnen met kinderen.

### Percentage huishoudens met een minimavoorziening

Er is een relatie gelegd tussen het verstrekken van uitkeringen in relatie tot het totaal aan huishoudens.



### Aantal verstrekkingen minimabeleid

	Bedum	De Marne	Winsum	Eemsumond	Totaal
Bijzondere Bijstand	90	223	175	255	743
Individuele inkomenstoeslag	49	97	100	162	408
Minimaregeling	120	130	156	285	691

CER (financiering uit WMO)	47	61	70	99	277
<b>Totaal</b>	<b>306</b>	<b>511</b>	<b>501</b>	<b>801</b>	<b>2119</b>

### Toelichting

Bovenstaand tabel geeft het aantal verstrekkingen aan op basis van het minimabeleid BMW E.

Het aantal verstrekkingen in het kader van het minimabeleid geeft op zich onvoldoende beeld, omdat er verschillende piekmomenten in een jaar zijn. Daarnaast gaat het om de verstrekkingen en per klant kunnen er meerdere verstrekkingen worden toegekend.

Voor de volledigheid en in het kader van de opbouw van de kwartaalrapportages wordt dit onderdeel opgenomen. Bij de jaarrapportage ontstaat een compleet beeld.

### e) Wet Sociale Werkvoorziening

In deze paragraaf zijn de aantallen WSW opgenomen ingaande de 2e marap van Ability.

Opleidingen	2 <sup>e</sup> kw.	3 <sup>e</sup> kw.	4 <sup>e</sup> kw.
Groen	3	3	
Industrie & diensten	5	5	
Overig	1	1	
<b>Totaal</b>	<b>9</b>	<b>9</b>	

Aantal medewerkers per sector (in fte's)	Industrie & Diensten*			Groen*			Overig*		
	2 <sup>e</sup> kw.	3 <sup>e</sup> kw.	4 <sup>e</sup> kw.	2 <sup>e</sup> kw.	3 <sup>e</sup> kw.	4 <sup>e</sup> kw.	2 <sup>e</sup> kw.	3 <sup>e</sup> kw.	4 <sup>e</sup> kw.
WSW	237,2	233,9		106,7	104,1		6,9	6,9	
P-Wet								1,0	
Overige productie medewerkers	2,5	3,5		3,0	3,0		7,0	7,1	
Overig overhead**	13,7	14,7		5,0	5,0		13,8	13,8	
<b>Totaal</b>	<b>253,4</b>	<b>252,1</b>		<b>114,7</b>	<b>112,1</b>		<b>27,7</b>	<b>28,8</b>	

\* specificatie externe diensten:

Detachering:	2 <sup>e</sup> kw.	3 <sup>e</sup> kw.
- Industrie & Diensten	31,5	32,6
- Groen	10,9	11,7
- Overig	1,0	0,6
Begeleid werken	<u>7,8</u>	<u>7,8</u>
<b>Totaal</b>	<b>51,2</b>	<b>52,6</b>

\*\* specificatie

- ambtenaren	15,5	15,5
- overige overhead	<u>17,0</u>	<u>17,0</u>
<b>Totaal</b>	<b>32,5</b>	<b>32,5</b>

## 5) Cliëntbeleving

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven hoe cliënten de uitvoering van de 3 decentralisaties in de praktijk ervaren. Klachten en bezwaren is daarin een voorname indicator. In deze paragraaf zijn ook de resultaten van de cliëntervaringsonderzoeken opgenomen. Tot dusver is volstaan met het opnemen van klachten en bezwaren in het kader van de Jeugdwet en Wmo 2015. Ingaande het volgende kwartaal zal ook de Participatiewet worden opgenomen.

### a) Klachten en bezwaren

Een indicator over hoe de klanten de dienstverlening ervaren is het aantal klachten en bezwaren.

#### Gemeente Bedum

WMO	Bezwaarschriften	1 <sup>e</sup> kw.	2 <sup>e</sup> kw.	3 <sup>e</sup> kw.	4 <sup>e</sup> kw.	Totaal
	Ontvangen	2	0	-		2
	Afgehandeld	-	1	-		1
	Wijze van afhandeling bezwaarschriften					
	Ongegrond verklaard					
	Ingetrokken	2	1*	1*		3
	Gegronde	-				-
	Klachten					
	Formeel	-				-
	Informeel	-				-
JEUGD	Bezwaarschriften	1 <sup>e</sup> kw.	2 <sup>e</sup> kw.	3 <sup>e</sup> kw.	4 <sup>e</sup> kw.	Totaal
	Ontvangen	1	3	-		4
	Afgehandeld	-	1	3		4
	Klachten					
	Formeel	-	-	-		-
	Informeel	-	-	-		-

#### Toelichting

Wmo: In het tweede kwartaal zijn geen bezwaarschriften of klachten binnengekomen. \*Er is 1 beroepschrift in het 2e kwartaal ingediend, welke in het 3e kwartaal is ingetrokken.

Jeugd: geen bijzondere toelichting

#### Gemeente De Marne

WMO	Bezwaarschriften	1 <sup>e</sup> kw.	2 <sup>e</sup> kw.	3 <sup>e</sup> kw.	4 <sup>e</sup> kw.	Totaal
	Ontvangen	6	4	2		12
	Afgehandeld	3	4	1		8
	Wijze van afhandeling bezwaarschriften					
	Ongegrond verklaard	-	5	-		5
	Ingetrokken	-	2	1		3
	Gegronde	-	-	-		-
	Klachten-					
	Formeel	-				-
	Informeel	-				-
JEUGD	Bezwaarschriften	1 <sup>e</sup> kw.	2 <sup>e</sup> kw.	3 <sup>e</sup> kw.	4 <sup>e</sup> kw.	Totaal
	Ontvangen	-	-	6		6
	Afgehandeld	-	-	-		-
	Klachten					
	Formeel	-	-	-		-
	Informeel	-	-	-		-

#### Toelichting

Wmo: In het 3e kwartaal zijn 2 bezwaarschriften ingediend (tegen tarief begeleiding). Er is één uit het voorgaande kwartaal afgehandeld/ingetrokken.

Jeugd: In het derde kwartaal zijn zes bezwaarschriften ontvangen. Dat zijn 6 bezwaarschriften tegen drie beschikkingen betreffende 3 jeugdigen uit hetzelfde gezin.

#### Gemeente Winsum

WMO	Bezwaarschriften	1 <sup>e</sup> kw.	2 <sup>e</sup> kw.	3 <sup>e</sup> kw.	4 <sup>e</sup> kw.	Totaal
	Ontvangen	1	1	1		3
	Afgehandeld	1	1	1		3
	<b>Wijze van afhandeling bezwaarschriften</b>					
	Ongegrond verklaard	-	-	-		-
	Niet ontvankelijk	1	-	-		1
	Ingetrokken	-	1	1		2
	Gegronde	-	-	-		-
	<b>Klachten</b>					
	Formeel	2	1	-		3
	Informeel	-	-	-		-
JEUGD	Bezwaarschriften	1 <sup>e</sup> kw.	2 <sup>e</sup> kw.	3 <sup>e</sup> kw.	4 <sup>e</sup> kw.	Totaal
	Ontvangen	2	1	-		3
	Afgehandeld	1	1	1		3
	<b>Klachten</b>					
	Formeel	1	-	-		1
	Informeel	-	-	-		-

#### Toelichting

Wmo: geen bijzondere toelichting

Jeugd: er zijn geen klachten binnengekomen.

#### Gemeente Eemmond

WMO	Bezwaarschriften	1 <sup>e</sup> kw.	2 <sup>e</sup> kw.	3 <sup>e</sup> kw.	4 <sup>e</sup> kw.	Totaal
	Ontvangen	1	2	1		4
	Afgehandeld	-	1	1		2
	<b>Wijze van afhandeling bezwaarschriften</b>					
	Ongegrond verklaard	-	-	-		-
	Ingetrokken	-	-	1		1
	Gegronde	-	1	-		1
	<b>Klachten</b>					
	Formeel					-
	Informeel		1			1
JEUGD	Bezwaarschriften	1 <sup>e</sup> kw.	2 <sup>e</sup> kw.	3 <sup>e</sup> kw.	4 <sup>e</sup> kw.	Totaal
	Ontvangen	1	-	-		1
	Afgehandeld	-	-	-		-
	<b>Klachten</b>					
	Formeel	-	-	-		-
	Informeel	-	-	-		-

#### Toelichting

Wmo: Het ingediende bezwaarschrift is met toepassing van de Informele Aanpak afgehandeld. De bezwaarde heeft het ingediende bezwaarschrift ingetrokken. Er zijn geen klachten binnengekomen.

Jeugd: er zijn geen klachten binnengekomen.

Bij alle gemeenten geldt dat voor een flink aantal bezwaarschriften beroepstermijn is verlopen. Er is geen beroep ingesteld. Zodra dat wel het geval is, zal dit in het betreffende kwartaal in de monitor worden vermeld.

#### b) Clientervaringsonderzoek Jeugd

Gemeenten zijn verplicht jaarlijks een cliëntervaringsonderzoek jeugdhulp uit te voeren.

De 23 gemeenten in de jeugdzorgregio Groningen trokken gezamenlijk op bij het eerste cliëntervaringsonderzoek, over de jeugdhulp in 2015. Namens de gemeenten trad de RIGG op als opdrachtgever. Het Sociaal Planbureau Groningen (onderdeel van CMO STAMM) voerde het onderzoek uit.

#### Hoofdpunten uit de rapportage

De 23 Groningse gemeenten sloten in de opzet van het onderzoek aan bij de landelijke richtlijnen van de VNG, waaronder een privacyprotocol. Volgens dit protocol mochten jongeren die hulp kregen zonder medeweten van hun ouders en jongeren met een geheime plaatsing niet worden aangeschreven. Dit was een lastige opgave, want uit de gemeentelijke registraties is onvoldoende op te maken welke jongeren het betreft. De gemeenten kozen voor een praktische oplossing: we schrijven alleen jongeren aan waarvan we zeker weten dat ze wél aangeschreven mogen worden. Hiermee namen ze voor lief dat naar schatting de helft van de jongeren die in 2015 jeugdhulp kregen werd uitgesloten van het onderzoek. - Tijdens de uitvoering van het onderzoek bleek het voor een deel van de gemeenten niet eenvoudig om een goede selectie van aan te schrijven ouders (van cliënten tot 12 jaar) en jongeren (vanaf 12 jaar) te maken. Het was de eerste keer dat dit gedaan moest worden en de registratie zelf en de interne communicatie daarover bij de gemeenten waren nog 'in ontwikkeling'. In de gemeenten die snel de selectie maakten kon het onderzoek begin juni van start; in andere gemeenten lukte dat pas in juli of begin september. - Vóór 1 september zijn in de jeugdzorgregio Groningen in totaal 3.582 ouders en jongeren uit 15 gemeenten via een persoonlijke brief uitgenodigd om aan het cliëntervaringsonderzoek deel te nemen. Dit leverde 103 bruikbare ingevulde vragenlijsten op, een respons van 2,9%. In acht van de 15 gemeenten vulden niet meer dan vijf personen de vragenlijst volledig in. Geen enkele gemeente haalde de verwachte respons van 10%. - Vanwege deze zeer lage respons besloten de gemeenten het eerste cliëntervaringsonderzoek vooral te gebruiken om verbeterpunten voor een volgend onderzoek op te sporen. (Zie hiervoor 5.2.) - De jongeren en ouders die wél hebben meegedaan aan het cliëntervaringsonderzoek dragen vooral verbeterpunten aan voor de organisatie van en communicatie over de jeugdhulp. De wensen die het vaakst Sociaal Planbureau Groningen 17 zijn geuit zijn: snellere procedures en kortere wachttijden, vroegtijdige zekerheid dat hulp (die al is ingezet) kan doorlopen, betere samenwerking tussen betrokken organisaties/professionals en betere informatieverstrekking.

#### Aanbevelingen voor toekomstig cliëntervaringsonderzoek

1. Werk (verder) aan verbetering van de gemeentelijke registratie.
  - a) Bundel hiertoe de expertise van de beleidsmedewerkers en de technische (registratie)specialisten.
  - b) Neem in de registratie op of sprake is van jeugdhulp zonder medeweten van ouders of geheime plaatsing.
  - c) Registreer ook de jeugdhulp die plaatsvindt op basis van rechterlijke machtiging.
  - d) Bepaal in hoeverre ook jongeren voor wie jeugdhulp is overwogen en jongeren die gebruik maken van overige voorzieningen in de registratie opgenomen moeten worden.
2. Pas het onderzoek naar cliëntervaring beter in in het werkproces bij de toegang tot en uitvoering van jeugdhulp.
  - a) Dit betreft met name het verstrekken van informatie over het onderzoek, het op het juiste moment uitnodigen tot deelname aan het onderzoek, het verkrijgen van toestemming om de NAW-gegevens van de cliënt te mogen gebruiken.
  - b) Maak hierover afspraken die voor de professionals werkbaar zijn.
  - c) Dit zou ertoe kunnen leiden dat het cliëntervaringsonderzoek niet op één moment in het jaar wordt uitgezet, maar doorlopend plaatsvindt.
3. Als er wel voor wordt gekozen het cliëntervaringsonderzoek op één moment in het jaar te houden, plan dit dan in januari. De herinnering aan de jeugdhulp in het voorgaande jaar ligt dan nog vers in het geheugen.
4. Geef het volgende cliëntervaringsonderzoek nadrukkelijk een plek in de beleidscyclus. Neem vragen op die aansluiten op wat gemeenten moeten/willen weten voor de doorontwikkeling van hun beleid.
5. Gebruik (ook) kwalitatieve methoden om een beeld te krijgen van de cliëntervaringen.

6. Stem de vragen(lijst) en uitnodiging voor een volgend cliëntervaringsonderzoek nog beter af op de doelgroep, onder meer wat betreft het aantal vragen en het taalgebruik.
  - a) Als een vragenlijst ingevuld moet worden, bied dat ook de mogelijkheid dit op papier te doen. (l.p.v. alleen digitaal). 18 Cliëntervaringsonderzoek Jeugd 2015 – jeugdzorgregio Groningen
  - b) Als gevraagd wordt naar effecten van hulp, koppel dit dan aan beoogde effecten.
7. Breng het volgende cliëntervaringsonderzoek meer en positief in de publiciteit.

### **c) Cliëntervaringsonderzoek Wmo**

CMO Stamm heeft voor de BMW-gemeenten het onderzoek uitgevoerd naar de tevredenheid van klanten over het contact met het WMO-loket en de uiteindelijke geleverde ondersteuning door middel van een maatwerkvoorziening vanuit de WMO. Een samenvatting van het onderzoek met uitleg over het bereik van respondenten en de beoordeling over de ondersteuning aan deze groep, zijn beschreven in de 2e monitor Sociaal Domein. De aanbevelingen gebaseerd op het resultaat van het onderzoek worden in deze monitor verder uitgewerkt.

#### De hulpvragen

Opvallend aan de uitkomsten is het hoge gebruik van huishoudelijke ondersteuning en het collectief Wmo vervoer onder de respondenten. Dit kan er op wijzen dat we onze nieuwe doelgroep onvoldoende hebben bereikt met het cliëntervaringsonderzoek. Voor dit jaar zullen we deze groep daarom nog benaderen voor diepte interviews. Voor het cliëntervaringsonderzoek van volgend jaar gaan we specifiek bekijken hoe we deze doelgroep kunnen bereiken.

Voor afstemming binnen de integrale ondersteuning en de basisvoorzieningen is het noodzakelijk te weten wat de daadwerkelijke hulpvragen van de cliënten zijn en hoe zij het contact met het loket beleven. Het blijkt dat het cliëntervaringsonderzoek 2015 dit niet voldoende heeft kunnen leveren. Er wordt onderzocht welke onderzoeksmethode leidt tot waardevol respons onder de doelgroepen van het loket en welke vragen tot een meer reëel beeld van de hulpvragen. Daarvoor zijn de volgende activiteiten gepland:

- De offerte van het onderzoeksbureau AHA! Onderzoeksbureau uit Groningen wordt op genoemde eisen beoordeeld.
- In samenwerking met de coördinator WMO-loket en het onderzoeksbureau worden vragen opgesteld voor het onderzoek.
- Voor de uitvoering worden afspraken met het onderzoeksbureau gemaakt over de opzet van het onderzoek, de onderzoeksmethode, de rapportage en de verslaglegging.

#### Professionalisering WMO-consulenten

In de afgelopen jaren vond de transitie plaats waardoor de werkwijze van de consulenten veranderden. Voor de transitie werden de regels op een manier gehanteerd waardoor de cliënten “automatisch” ondersteuning ontvingen. De consulenten moeten de cliënten nu wijzen op mogelijkheden in hun eigen netwerk. Deze omslag zorgt voor verwarring en onbegrip bij de cliënten waar de consulenten mee geconfronteerd worden. De consulenten moeten leren hoe ze een indicatie kunnen geven voor ondersteuning bij de diverse soorten van begeleiding binnen deze nieuwe context.

Voor het professionaliseren van de WMO-consulenten om deze nieuwe werkwijze te gebruiken, binnen het kader van de integrale ondersteuning, worden de volgende activiteiten ondernomen:

- In samenwerking met de coördinator van het WMO-loket wordt bepaald welke vaardigheden belangrijk zijn voor de consulenten in de nieuwe context.
- In samenwerking met de coördinator van het WMO-loket wordt bepaald welke cursussen nodig zijn voor het opleiden van de consulenten.
- Het inkopen van cursussen bij een gecertificeerd opleidingsbureau.
- Budget reserveren voor het compenseren van de uren die de consulenten aan de opleiding gaan besteden.

Het streven is dat dit in het voorjaar van 2017 gerealiseerd is.



## 6) FINANCIËLE MONITOR

In de tweede monitor sociaal domein 2016 was nog geen prognose opgenomen. De financiële rapportage beperkte zich in financiële zin tot het geven van inzicht in de ontwikkeling van het beschikbare budget. Daarnaast werd er een toelichting gegeven op omstandigheden waardoor het opstellen van een financiële prognose achterwege is gebleven.

Op basis van de huidige kennis en inzichten ten aanzien van de besteding van de middelen is in deze monitor de prognose opgenomen voor het jaar 2016.

De monitor toont eerst een cijfermatige opstelling van verwachte financiële uitkomsten per decentralisatie. Onder de tabel wordt een toelichting per onderdeel gegeven. De laatste toelichting betreft het saldo van de decentralisatie (inkomsten -/- uitgaven) waarbij als uitgangspunt is genomen 'budgetneutraliteit'.

### a) Jeugdwet

Voor de decentralisatie Jeugdwet staat in onderstaande tabel de prognose weergegeven.

	Ref.	Bedum	De Marne	Winsum	Eemsmond
<b>Inkomsten</b>					
Integratie Uitkering Sociaal Domein	J1	2.451.218	2.561.015	3.094.972	4.639.228
<b>Uitgaven</b>					
PGB Jeugd (gemeenten via SVB)	J2	306.700	227.242	482.183	523.656
ZIN (via de RIGG)	J3	1.960.677	2.141.697	2.380.666	3.767.630
Tekort Jeugdwet (prov.solidariteit)	J4	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Uitvoeringskosten + Transformatiekosten	J5	286.878	300.719	362.443	543.205
<b>Saldo (budgetneutraliteit)</b>	J6	<b>-/-103.036</b>	<b>-/-108.643</b>	<b>-/-130.321</b>	<b>-/-195.263</b>

#### Ad J1 - Integratie Uitkering Sociaal Domein Jeugdwet

Uitgangspunt betreft de septembercirculaire 2016. In vergelijking met 2015 is er € 408.000 minder beschikbaar voor de jeugdhulpverlening. In de decembercirculaire worden geen bijstellingen meer verwacht.

#### Ad J2 - PGB Jeugd

Zie hierna onderdeel Algemeen 1 – Sociale verzekeringsbank – PGB voor een toelichting op de PGB-uitgaven.

#### Ad J3 - Zorg In Natura (via RIGG)

Het RIGG heeft namens de 23 Groninger gemeenten de Zorg In Natura ingekocht als uitvoering van het Regionaal Transitie Arrangement. Onlangs heeft het RIGG een 8 maandsrapportage uitgebracht. In deze rapportage wordt een uiteenzetting gedaan van de in provinciaal beschikbare middelen in relatie tot de provinciale uitgaven ZIN en PGB.

In de financiële prognose (monitor SD) zijn de uitgaven ZIN geraamd als het restant van het rijksbudget minus de uitname voor de dekking van de begroting beleidsagenda (zijnde 7,5%) en de prognose van PGB-uitgaven. Dit aangezien we provinciaal solidair zijn voor zowel de ZIN als PGB uitgaven. Zie verder punt J4.

#### Ad J4 – Tekort Zin/PGB (prov. solidariteit)

Uit de rapportage van de RIGG blijkt voornamelijk dat er uitgegaan wordt van een klein negatief resultaat (± 1 miljoen t.o.v. provinciaal Jeugdbudget van € 150 miljoen). Daarbij is mogelijk nog onvoldoende rekening gehouden met de uitgaven van de basisteams.

Over deze inzet bij de 23 Groninger gemeenten is vooralsnog te weinig inzicht verkregen. Hoewel het resultaat hiermee mogelijk verslechtert zijn er ook nog een tweetal aspecten die het resultaat mogelijk verbeteren.

- In de prognose is mogelijk rekening gehouden met een te hoog aantal integrale trajecten.
- De werkelijke besteding PBG uitgaven (verzilvering) valt mogelijk lager uit dan waar in de huidige prognose rekening mee is gehouden.

Gezien de onzekerheden met betrekking tot het resultaat op de provinciale uitgaven Jeugdwet in relatie tot de beschikbare middelen is vooralsnog geen bedrag opgenomen in de prognose.

#### **Ad J5 - Uitvoeringskosten + Transformatiekosten**

De budgetten voor Uitvoeringskosten en Transformatiekosten betreffen de posten die opgenomen zijn in de begroting beleidsagenda 2016. Een nadere toelichting staat hierna opgenomen onder 'Algemeen 2 – Beleidsagenda Sociaal Domein'.

#### **Ad J6 - Saldo (budgetneutraliteit)**

Op basis van de huidige inzichten kan worden geconcludeerd dat de decentralisatie van de jeugdwet niet 100%-budget neutraal uitpakt. Het tekort wordt gecijferd op ongeveer 4,2%. Hierbij dient opgemerkt te worden dat er ten aanzien van de ZIN uitgaven nog geen nauwkeurige prognose is af te geven.

### **b) Wet Maatschappelijke Ondersteuning**

Voor de integratie uitkering WMO staat in onderstaande tabel de prognose weergegeven.

	Ref.	Bedum	De Marne	Winsum	Eemsmond
<b>Inkomsten</b>					
Integratie Uitkering Sociaal Domein	<b>W1</b>	1.600.798	1.790.548	1.832.058	3.698.304
Eigen bijdrage (via CAK) *	<b>W2</b>	135.000	159.000	185.000	370.000
<b>Uitgaven</b>					
Regeling CER / Aanv.verzekering		17.500	19.000	24.500	73.000
Mantelzorgondersteuning	<b>W3</b>	17.923	20.056	20.525	41.495
Inloop GGZ		15.999	19.964	21.790	45.770
Cliëntondersteuning MEE		89.100	124.560	135.816	177.972
Pijlerpartners	<b>W4</b>	23.788	26.619	27.242	55.073
Begeleiding ZIN	<b>W5</b>	458.382	391.690	614.135	1.145.605
Begeleiding PGB	<b>W6</b>	209.380	572.377	696.401	890.951
Uitvoeringskosten + Transformatiekosten	<b>W7</b>	143.800	160.915	164.677	332.918
<b>Saldo (budgetneutraliteit)*</b>	<b>W8</b>	<b>624.926</b>	<b>455.366</b>	<b>126.972</b>	<b>935.519</b>

\*) Voorde eigen bijdrage is sprake van een vermenging tussen WMO 'oud' en decentralisatie WMO. De Eigen bijdrage is buiten de berekening van de budgetneutraliteit gehouden.

#### **Ad W1 - Integratie Uitkering Sociaal Domein Wet Maatschappelijk Ondersteuning**

Uitgangspunt betreft de septembercirculaire 2016. In vergelijking met 2015 is er € 214.000 minder beschikbaar voor de WMO. In de decembercirculaire worden geen bijstellingen meer verwacht.

#### **Ad W2 - Eigen bijdrage**

Op basis van een vergelijking tussen van de afgedragen bijdragen 2016 in relatie tot hetzelfde aantal zorgperioden in 2015 is een prognose gemaakt door de cijfers te extrapoleren.

#### **Ad W3 – Mantelzorg ondersteuning**

In de begroting van de BMWG-gemeenten is een bedrag opgenomen van € 287.000 voor het onderdeel mantelzorg. In 2015 zijn van deze middelen nagenoeg geen uitgaven gedaan. In 2016 is zijn de voorbereiding gedaan voor de invulling van dit beleidsonderdeel in 2017. In 2016 zal naar verwachting ongeveer 100.000 van dit bedrag worden besteed. Onder andere het verstrekken van Iris-cheques aan mantelzorgers.

#### **Ad W4 - Pijlerpartners**

In het Ommelandersamenwerkingsmodel wordt gewerkt met zogeheten Pijlerpartners. Deze partners (zorgaanbieders) ondersteunen de gemeente bij de transformatieopdracht. In 2016 hebben de pijlerpartners naast het contractuele bedrag 10% extra gekregen voor opstartkosten.

#### **Ad W5 - Begeleiding ZIN**

Zoals opgenomen in de tweede monitor Sociaal Domein zijn er ten aanzien van de WMO twee forse wijzigingen ten opzichte van het jaar 2015. De zorg wordt door de zorgaanbieders door middel van 'uurtje, factuurtje' in rekening gebracht bij de gemeenten. In 2015 was er nog sprake van lumpsumfinanciering. Daarnaast heeft het digitale berichtenverkeer zijn intrede gedaan.

Hierdoor is nog niet alle noodzakelijke managementinformatie voor handen. Op basis van de geregistreerde voorzieningen bedraagt de maximale verplichting ongeveer € 3,7 miljoen. Op basis van de facturering via iWMO in periode 8 en 9 is informatie verzameld rondom het 'verzilveringspercentage' van deze zorg. Voorzichtigheidshalve is in de prognose uitgegaan van een verzilvering van 70%. Of dit een reëel uitgangspunt is zal blijken nadat periode 1 tot en met 7 administratief verwerkt zijn. Dan kunnen eveneens de op voorschot betaalde nota's verrekend worden met de zorgaanbieders.

#### **Ad W6 - Begeleiding PGB**

Zie hierna onderdeel Algemeen 1 – Sociale verzekeringsbank – PGB voor een toelichting op de PGB-uitgaven.

#### **Ad W7 - Uitvoeringskosten + Transformatiekosten**

De budgetten voor Uitvoeringskosten en Transformatiekosten betreffen de posten die opgenomen zijn in de begroting beleidsagenda 2016. Een nadere toelichting staat opgenomen onder 'Algemeen 2 – Beleidsagenda Sociaal Domein'.

#### **Ad W8 - Saldo (budgetneutraliteit)**

Op basis van de huidige inzichten kan worden geconcludeerd dat er ten aanzien van de decentralisatie WMO in 2016 wederom middelen zullen overblijven.

In hoeverre deze overschotten structureel zijn dient nader te worden beoordeeld. Aangezien hier vooralsnog geen eenduidig inzicht in is verkregen wordt aan de raad, in een financiële (gemeentelijke) rapportage, voorgesteld de middelen toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein.

### **a) Algemeen**

#### **Algemeen 1 - PGB - sociale verzekeringsbank**

In tegenstelling tot het invoeringsjaar is de registratie van de PGB-budgetten bij de SVB significant verbeterd. Door de gemeenten worden periodiek de registraties bij de SVB vergeleken met de eigen administratie. De huidige verschillen worden voornamelijk nog veroorzaakt door verhuizingen en overgang naar de WLZ (bij WMO). In beide gevallen is de gemeente afhankelijk van derden waardoor het soms wat langer duurt voordat deze mutaties juist zijn verwerkt.

Om een adequate prognose te kunnen geven bij de PGB's is het van belang dat nagegaan kan worden welk percentage van de budgetten daadwerkelijk wordt besteed. Het jaar 2015 is daarbij geen goed vergelijkingsjaar vanwege het overgangsrecht

In samenwerking met de SVB hebben de BMW-E gemeenten gegevens ontvangen die in de gemeentelijke SVB-portal niet standaard beschikbaar worden gesteld. Met behulp van deze gegevens is een redelijk betrouwbare prognose op te stellen. De prognose komt uit op een 'verzilveringspercentage' van ongeveer 83% (Jeugdwet) en 84% (WMO).

## Algemeen 2 – Beleidsagenda Sociaal Domein

Binnen de samenwerking van de BMW-E gemeenten is een voor de 3 decentralisaties sprake van de zogeheten 'beleidsagenda SD'. Vanuit deze middelen worden in BMW-E verband zaken gefinancierd op onderdelen van beleid, uitvoering en ondersteuning.

	WMO	Jeugdwet	Participatie
Beschikbare budget			
Structureel	616.250	1.167.589	68.000
Incidenteel	212.000	382.500	311.000
Totaal	828.250	1.550.589	379.000
Raming uitgaven 2016	802.310	1.493.245	213.500
<b>Verschil</b>	<b>25.940</b>	<b>57.344</b>	<b>165.500</b>
	<b>3,1%</b>	<b>3,7%</b>	<b>43,6%</b>

Op het onderdeel participatie is een relatief groot bedrag niet besteed. Dat betreft de reservering voor frictiekosten. Deze frictiekosten zullen doorlopen naar 2017. Het overschot van 2016 zal dan ook meegenomen moeten worden om de onvermijdbare frictiekosten te kunnen dekken.

In hoeverre de incidentele budgetten voor WMO en Jeugd daadwerkelijk incidenteel zijn of een structureel karakter hebben wordt binnenkort onderworpen aan een onderzoek. Inmiddels hebben de gemeenten twee jaar ervaring opgedaan en is inmiddels een beter zicht verkregen rondom alle werkzaamheden die met decentralisaties zijn gemoeid.

## 7) PRIVACY

In deze monitor wordt u geïnformeerd over de ontwikkelingen in het privacybeleid.

### Privacy Impact Assessment

Op verzoek van de gemeente Bedum, de Marne, Winsum en Eemsum heeft het Bureau voor de Kwaliteitsborging bij de Overheid (BKBO) een Privacy Impact Assessment (PIA) uitgevoerd. Het object van onderzoek was het bedrijfsproces bij BMW om de jeugdzorg aan de cliënt en het gezin te verlenen en te monitoren.

Een PIA legt in de eerste plaats de privacyrisico's bloot van nieuwe (projecten en initiatieven) of bestaande verwerkingen van persoonsgegevens en draagt bij aan het vermijden of verminderen van deze privacyrisico's.

Op basis van de PIA wordt op systematische wijze inzichtelijk gemaakt hoe groot de kans is dat de privacy van de betrokken personen van wie gegevens worden verwerkt wordt geschaad, waar deze risico's zich voordoen en welke gevolgen daaraan verbonden zijn. Concreet is het doel van deze PIA tweeledig, namelijk het:

- op gestructureerde wijze in kaart brengen van de mogelijk (negatieve) gevolgen van het gebruik van persoonsgegevens voor de betrokken personen en organisaties;
- lokaliseren van de risico's voor de betrokken personen en organisaties.

Op basis van de uitkomsten van de PIA kunnen er gerichte acties worden ondernemen om deze risico's te verminderen.

In deze PIA is onderzocht of de bescherming van persoonsgegevens, ofwel de privacy van de cliënt in het geding is bij de uitvoering van de jeugdzorg in Noord Oost Groningen. Het Centrum voor Jeugd en Gezin treedt daarbij min of meer op als een officiële bewerkster; de BMW gemeenten zijn uiteindelijk wettelijk gezien verantwoordelijk voor de privacybescherming van de cliënt en het gezin. BKBO heeft de impact op de betrokken cliënt en de organisatie bepaald en de conclusie is, dat er op zich geen reden is om af te zien van de onderzochte gegevensverwerking. De verwerking van persoonsgegevens in de jeugdzorg is te rechtvaardigen qua doelbinding, proportionaliteit en rechtmatigheid. Wel zijn op basis van het onderzoek aandachtspunten vastgesteld, die zonder aanvullende maatregelen afbreuk doen aan de informationele privacy van de cliënt:

- de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden moeten duidelijk worden belegd;
- de bewerkstersrol moet worden ingericht;
- er aanvullende beveiligingsmaatregelen moeten worden genomen;
- vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid, doelbinding, proportionaliteit en rechtmatigheid moeten in de praktijk beter worden gewaarborgd.

Thans wordt onderzocht welke maatregelen er moeten worden genomen om uitvoering te geven aan deze aandachtspunten.

### Bewerkstersovereenkomsten

Met de instanties die taken voor de vier gemeenten in het kader van de Jeugdzorg, WMO en Participatie uitvoeren worden er bewerkstersovereenkomsten voorbereid om te garanderen dat deze instanties op dezelfde zorgvuldige manier met persoonsgegevens omgaan als er van de gemeenten zelf wordt verwacht. We zijn aangesloten bij de Informatie Beveiligingsdienst (IBD) en bij het opstellen van de overeenkomsten maken we dan ook gebruik van zijn expertise.

### Privacybewustzijn

Door de medewerkers in het Sociaal Domein zijn er privacytrainingen bijgewoond. Het bewustzijn wordt hierdoor vergroot en komt de belangen van de cliënten ten goede.

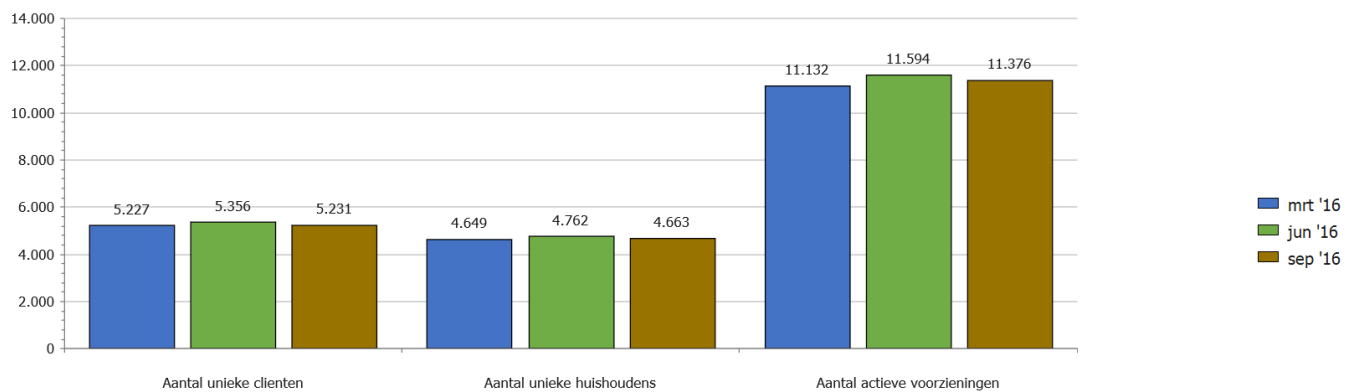
Er dient een continu systeem te worden ontwikkeld waardoor het betrekken van privacyaspecten in de taakuitvoering als wezenlijk onderdeel van het eigenlijk werk wordt gezien en niet als belemmering in de taakuitvoering.

**Vraagbaak**

Steeds vaker blijkt dat er onder de medewerkers behoefte bestaat aan een functionaris die kan ondersteunen bij vragen die er op het gebied van de privacy leven en waarmee ze kunnen sparren bij privacydilemma's. We beraden ons op mogelijke oplossingen en de begeleidingsgroep privacy voor het Sociaal Domein (bgp) formuleert een privacyopdracht waarin ook de rol van een privacyfunctionaris aan de orde komt.

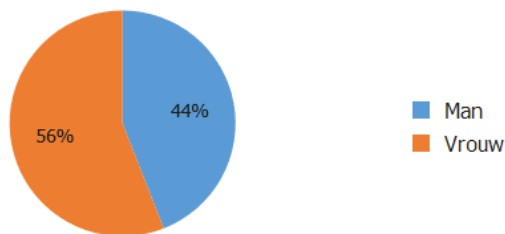
## BIJLAGE 1 Kenmerken bevolking en klantgroep

### Kenmerken BMW

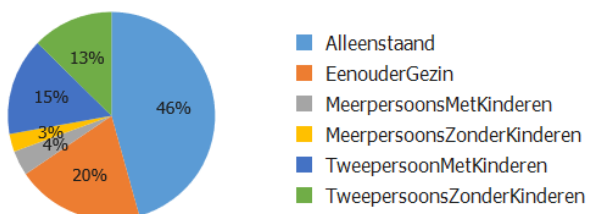


*Leeswijzer: op 30 september 2016 ontvingen in totaal 5.231 unieke cliënten een voorziening in het kader van de Jeugdwet, Wmo, Participatiewet of het minimabeleid. Deze cliënten wonen in 4.663 huishoudens. In totaal ontvingen deze unieke cliënten in totaal 11.376 voorzieningen.*

#### Geslacht

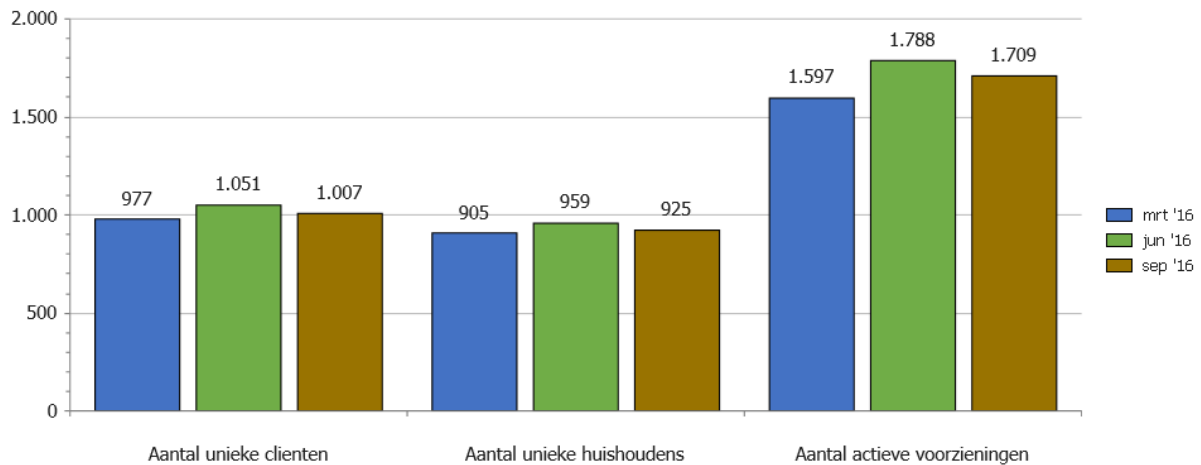


#### Huishoudtype



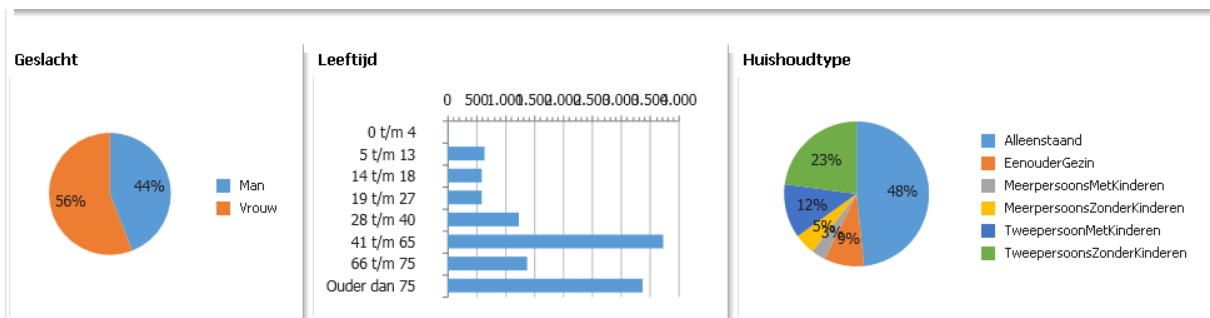
## Bedum

### Kenmerken bevoking



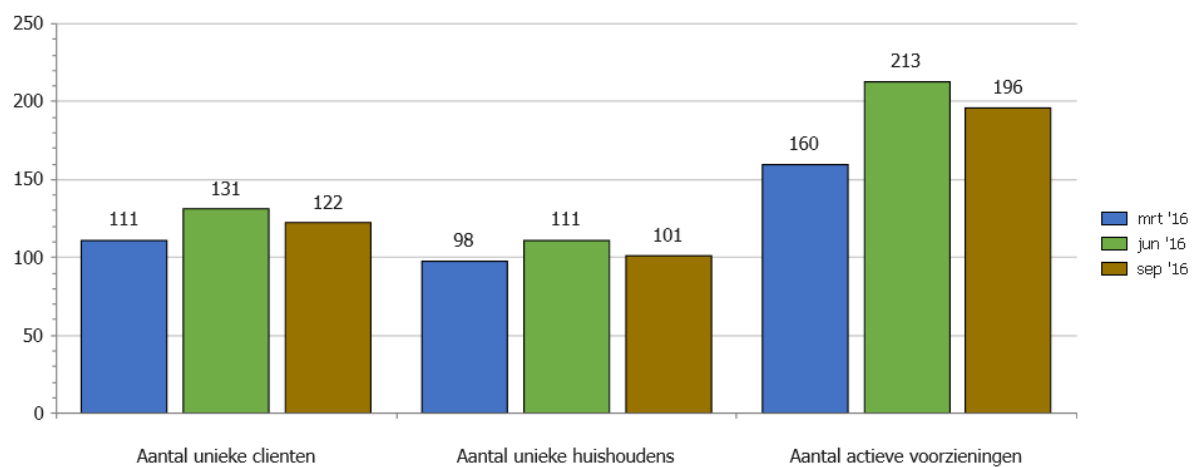
*Leeswijzer: op 30 september 2016 ontvingen in totaal 1.007 unieke cliënten in Bedum een voorziening in het kader van de Jeugdwet, Wmo, Participatiewet of het minimabeleid. Deze cliënten wonen in 925 huishoudens. In totaal ontvingen deze unieke cliënten 1.709 voorzieningen.*

*Let op: het aantal unieke cliënten en huishoudens per onderdeel (Jeugdwet, Wmo, P-wet en Minimabeleid) telen niet op tot het bovenstaande totaal. De reden is dat cliënten (en dus ook huishoudens) gebruik kunnen maken van meerdere voorzieningen. Dat betekent dat een cliënt / huishouden bijvoorbeeld zowel een voorziening heeft vanuit de Jeugdwet als vanuit de Wmo. Deze cliënt / dit huishouden komt dan in het onderstaande zowel voor als unieke cliënt / huishouden bij de Jeugdwet en bij de Wmo. Het totaal aantal actieve voorzieningen telt voor de gemeente Bedum wel op.*

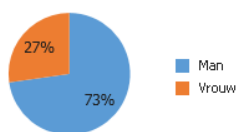




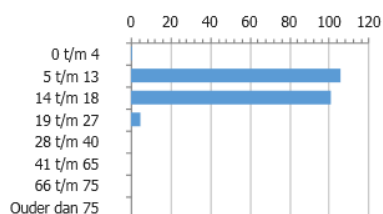
### Kenmerken klantgroep Jeugd



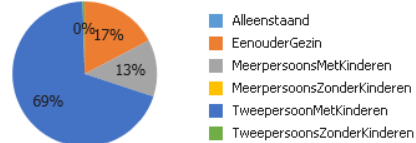
#### Geslacht



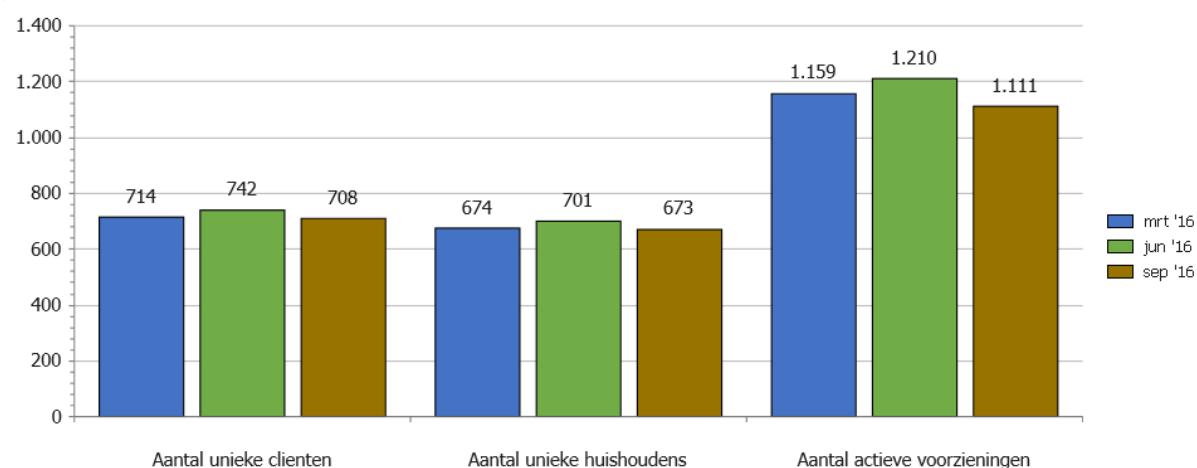
#### Leeftijd

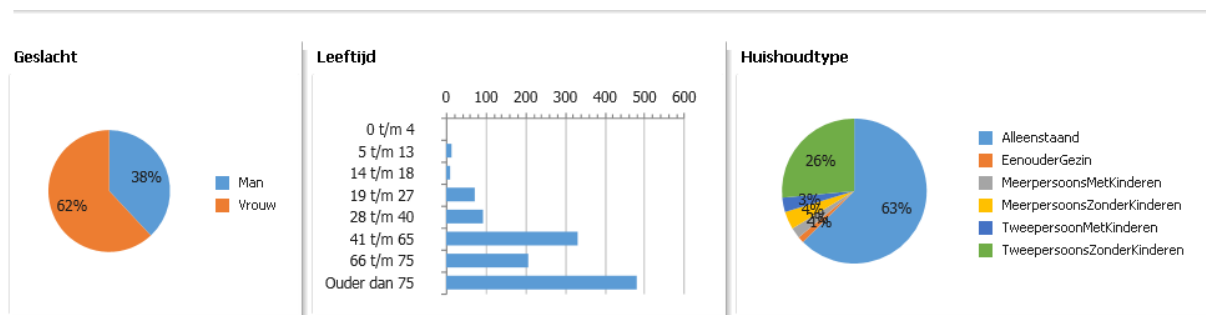


#### Huishoudtype

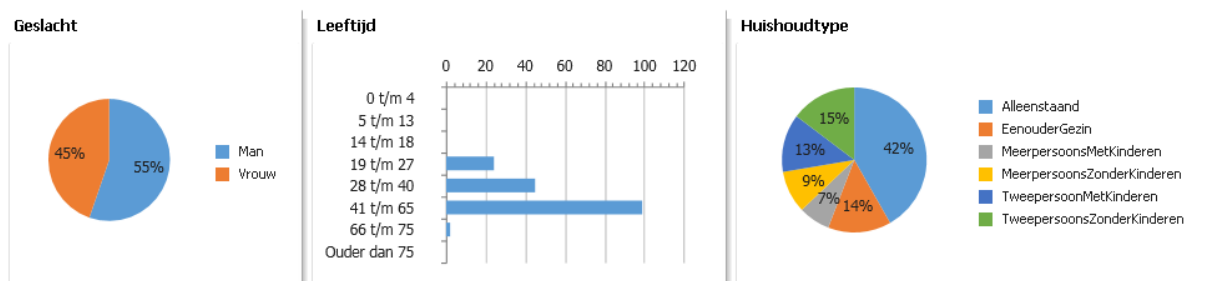
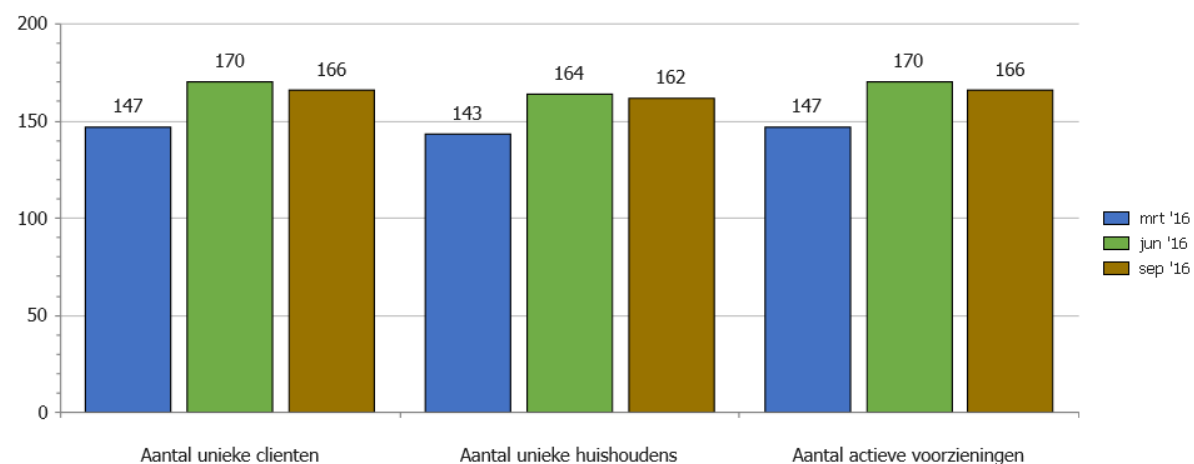


### Kenmerken klantgroep Wmo

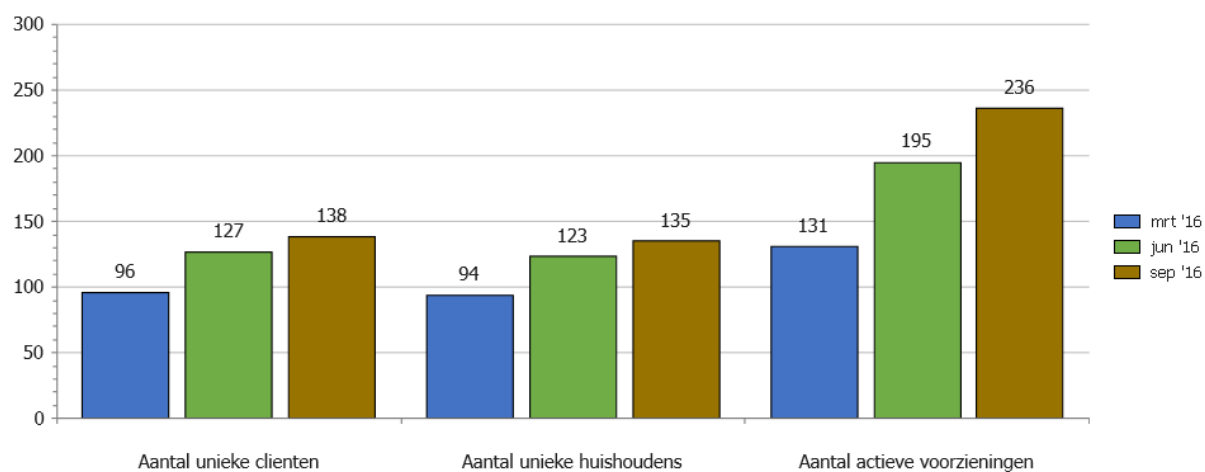




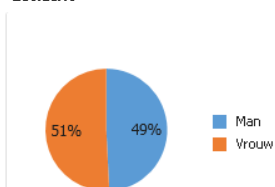
### Kenmerken klantgroep Participatiewet



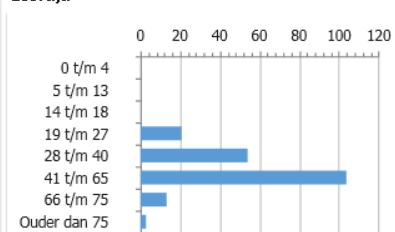
## Kenmerken klantgroep Minimabeleid



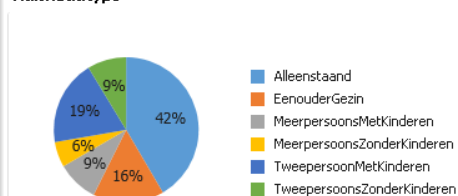
### Geslacht



### Leeftijd

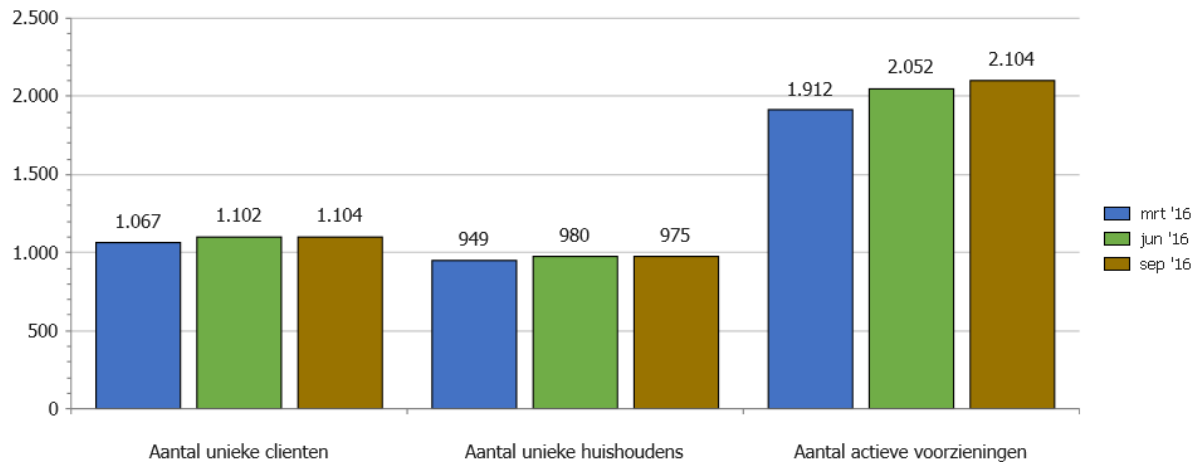


### Huishoudtype



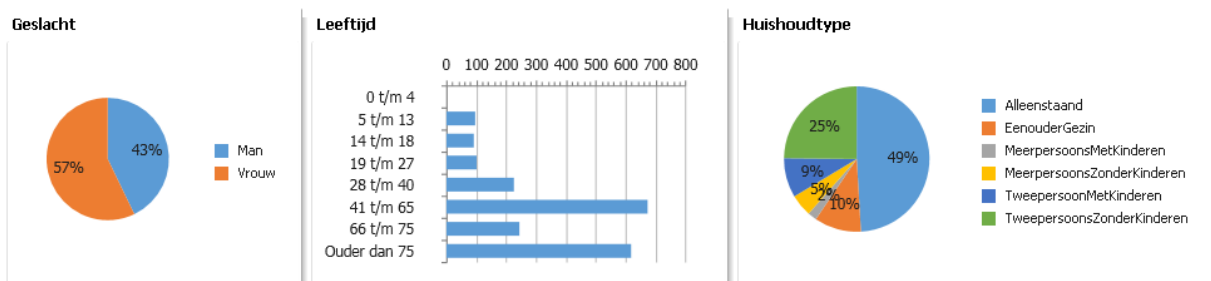
## De Marne

### Kenmerken bevolking

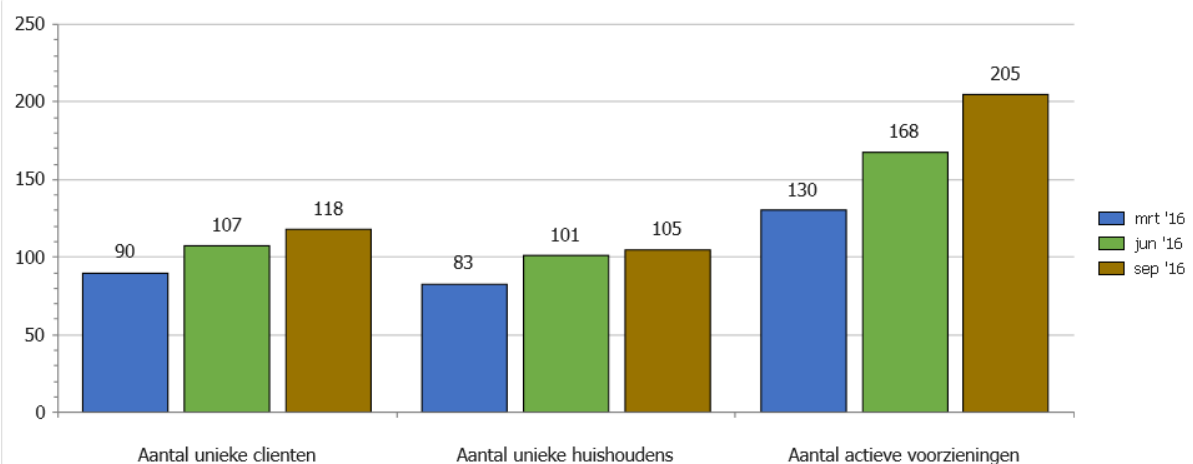


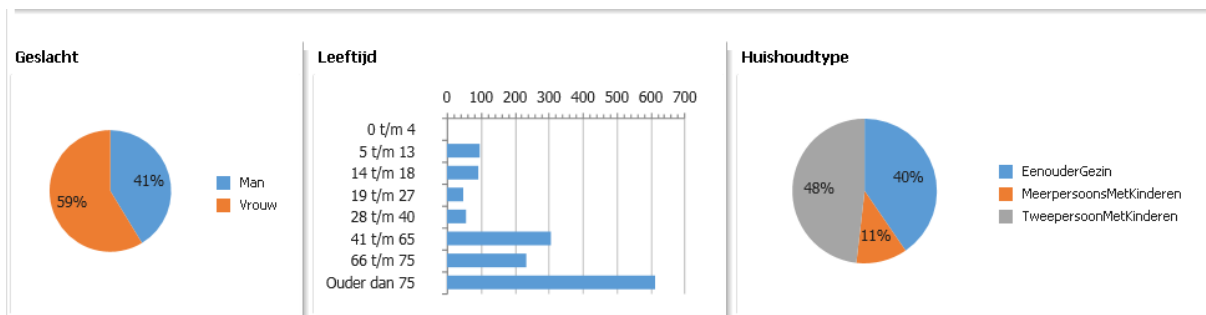
*Leeswijzer: op 30 september 2016 ontvingen in totaal 1.104 unieke cliënten in de Marne een voorziening in het kader van de Jeugdwet, Wmo, Participatiewet of het minimabeleid. Deze cliënten wonen in 975 huishoudens. In totaal ontvingen deze unieke cliënten in totaal 2.104 voorzieningen.*

*Let op: het aantal unieke cliënten en huishoudens per onderdeel (Jeugdwet, Wmo, P-wet en Minimabeleid) telen niet op tot het bovenstaande totaal. De reden is dat cliënten (en dus ook huishoudens) gebruik kunnen maken van meerdere voorzieningen. Dat betekent dat een cliënt / huishouden bijvoorbeeld zowel een voorziening heeft vanuit de Jeugdwet als vanuit de Wmo. Deze cliënt / dit huishouden komt dan in het onderstaande zowel voor als unieke cliënt / huishouden bij de Jeugdwet en bij de Wmo. Het totaal aantal actieve voorzieningen telt voor de gemeente De Marne wel op.*

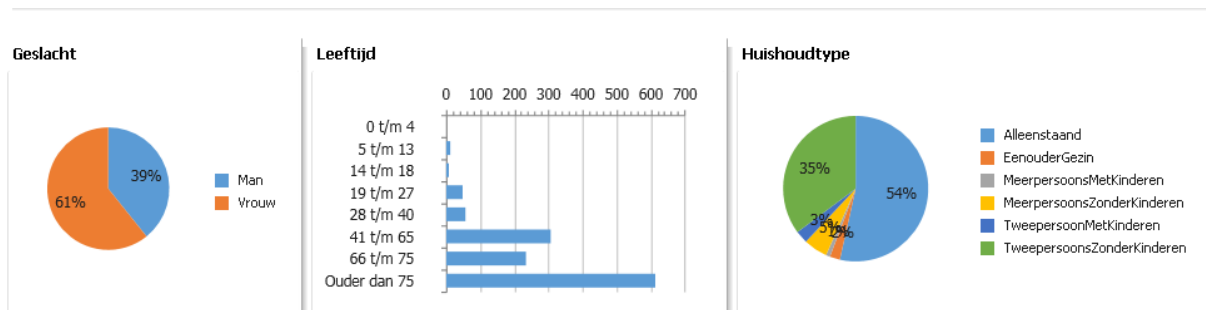
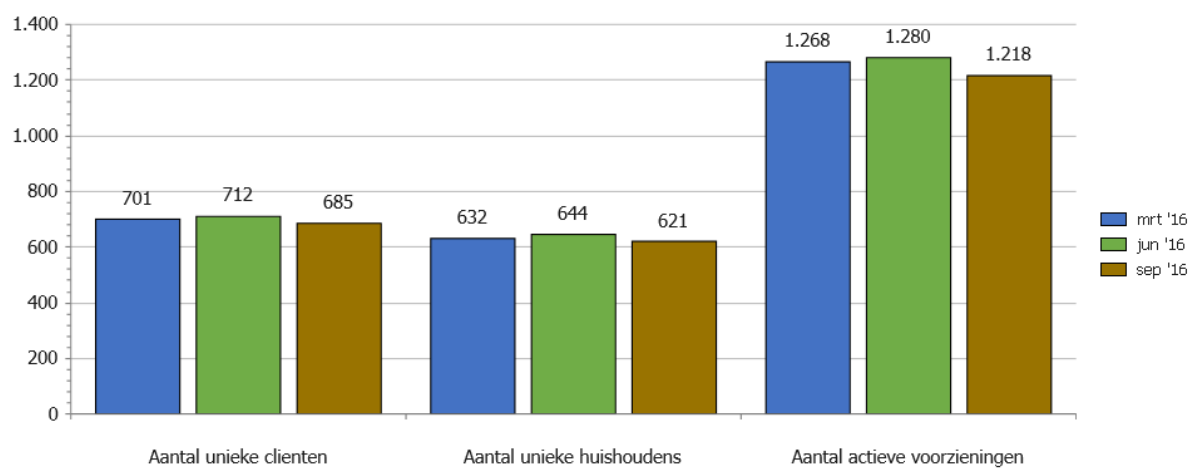


### Kenmerken klantgroep Jeugd

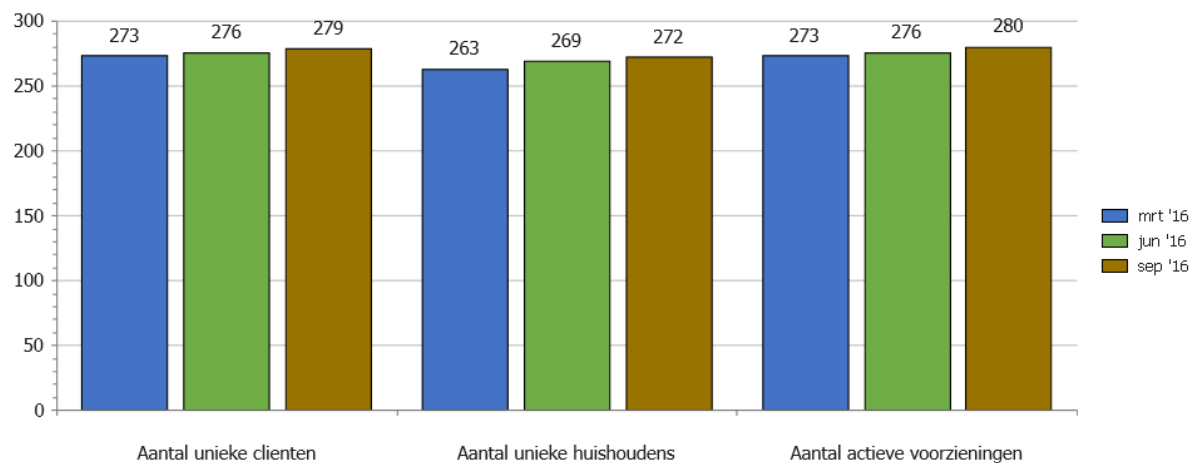


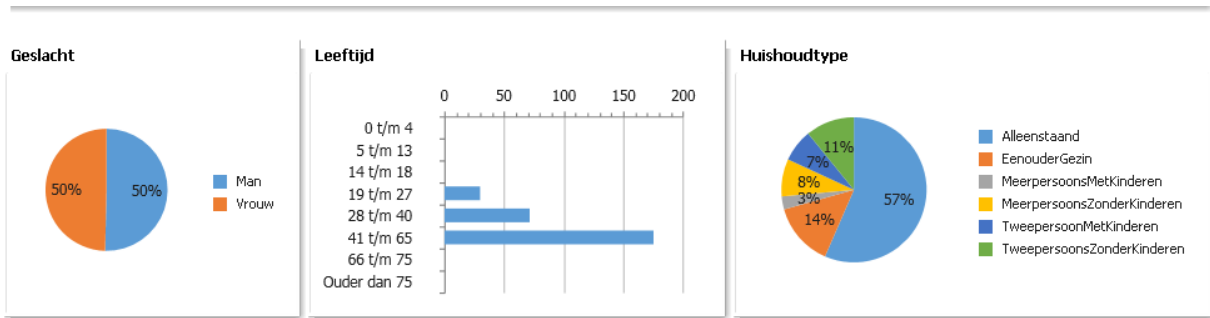


### Kenmerken klantgroep Wmo

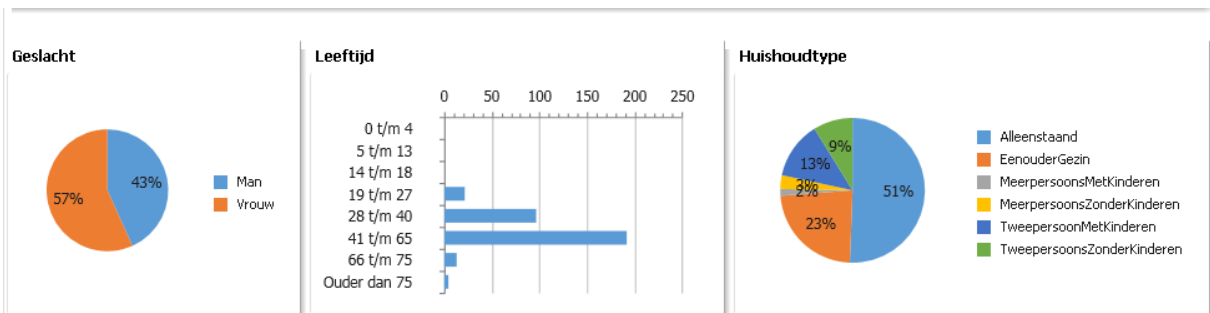
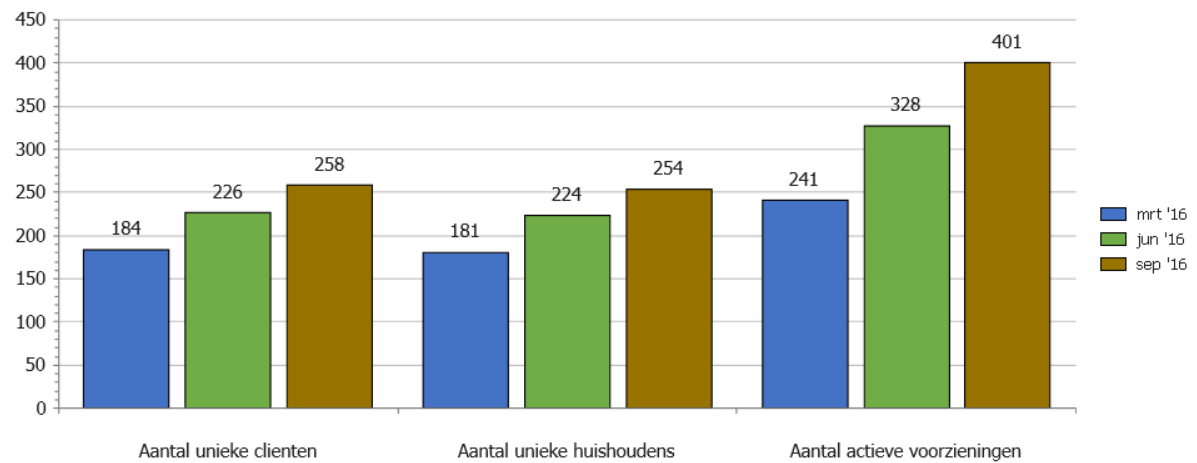


### Kenmerken klantgroep Participatiewet



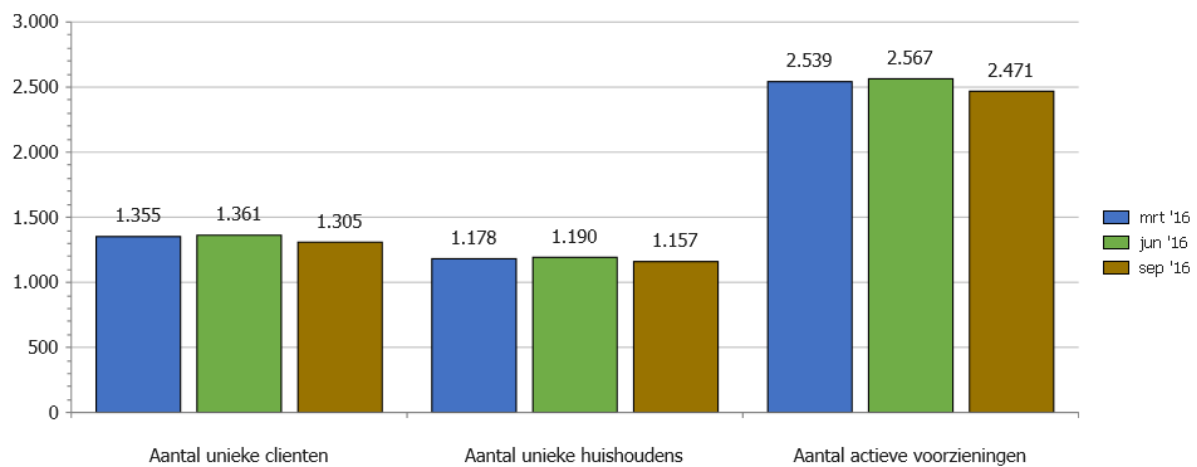


### Kenmerken klantgroep Minimabeleid



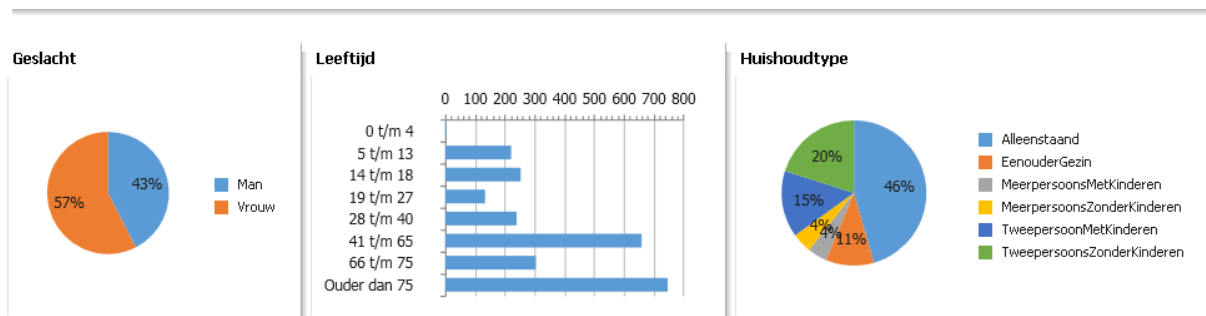
## Winsum

### Kenmerken bevolking

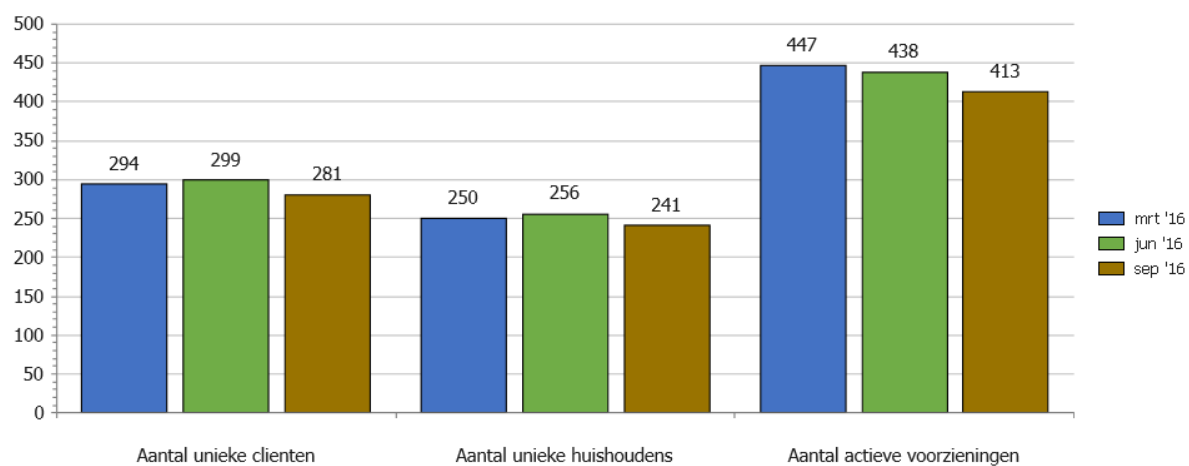


*Leeswijzer: op 30 september 2016 ontvingen in totaal 1.305 unieke cliënten in Winsum een voorziening in het kader van de Jeugdwet, Wmo, Participatiewet of het minimabeleid. Deze cliënten wonen in 1.157 huishoudens. In totaal ontvingen deze unieke cliënten in totaal 2.471 voorzieningen).*

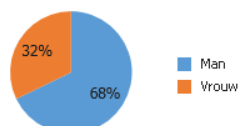
*Let op: het aantal unieke cliënten en huishoudens per onderdeel (Jeugdwet, Wmo, P-wet en Minimabeleid) telen niet op tot het bovenstaande totaal. De reden is dat cliënten (en dus ook huishoudens) gebruik kunnen maken van meerdere voorzieningen. Dat betekent dat een cliënt / huishouden bijvoorbeeld zowel een voorziening heeft vanuit de Jeugdwet als vanuit de Wmo. Deze cliënt / dit huishouden komt dan in het onderstaande zowel voor als unieke cliënt / huishouden bij de Jeugdwet en bij de Wmo. Het totaal aantal actieve voorzieningen telt voor de gemeente Winsum wel op.*



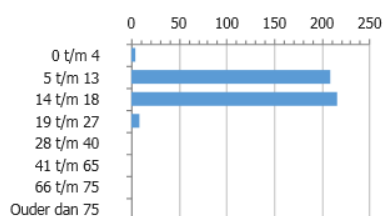
### Kenmerken klantgroep Jeugd



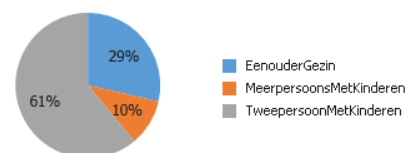
#### Geslacht



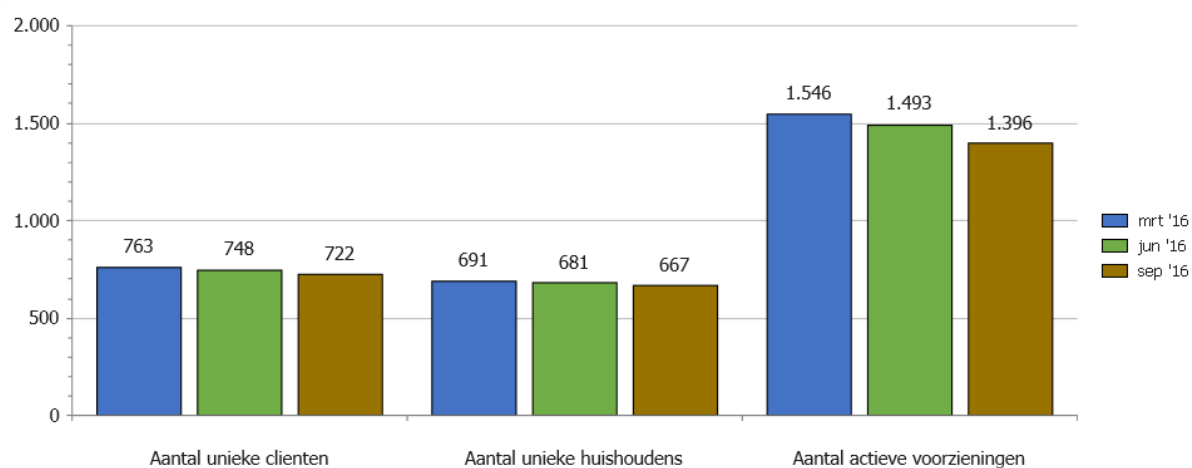
#### Leeftijd



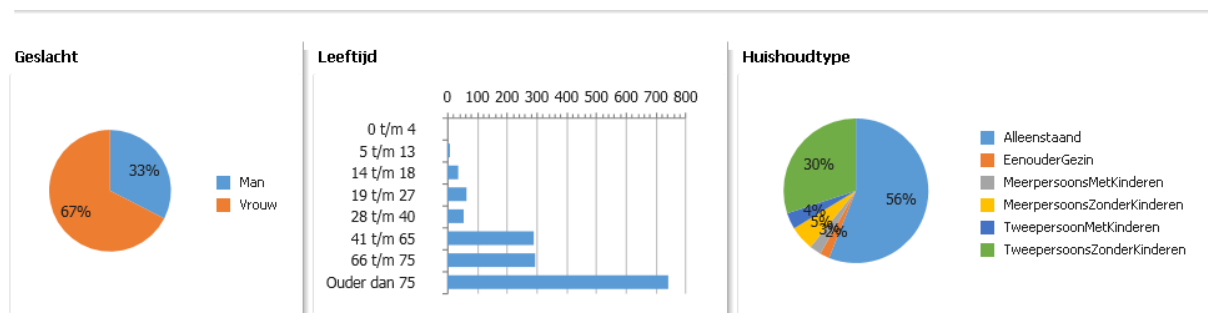
#### Huishoudtype



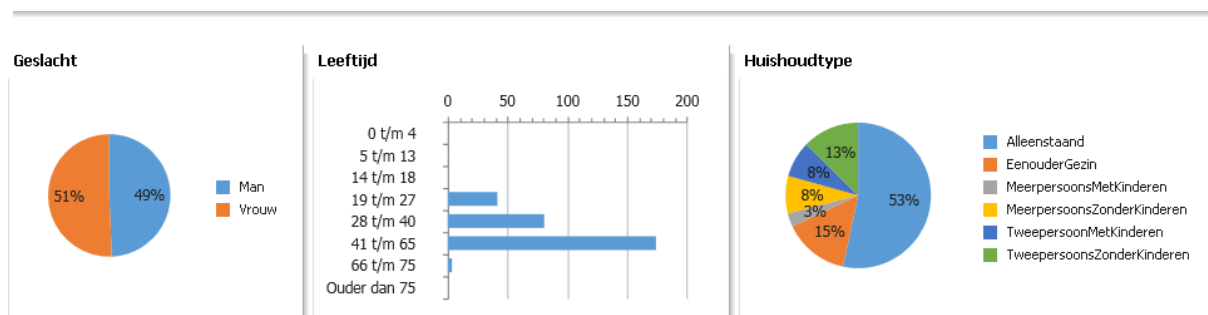
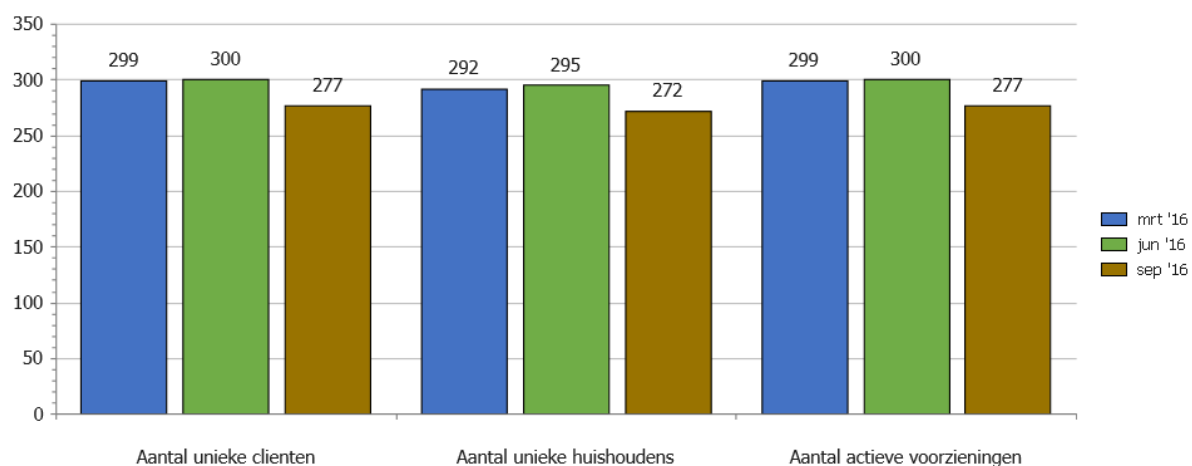
### Kenmerken klantgroep Wmo



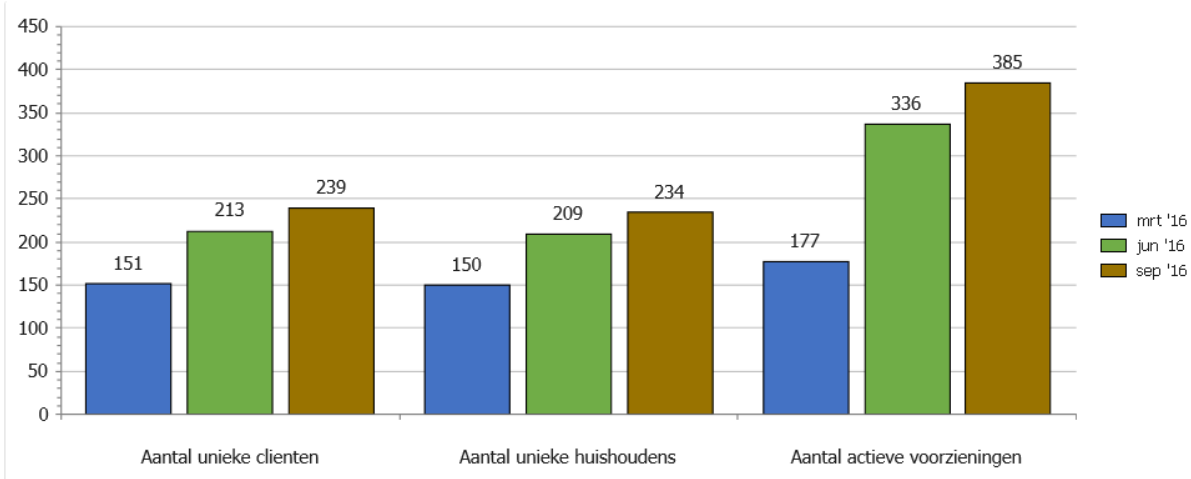




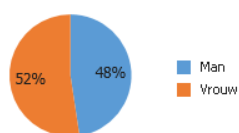
### Kenmerken klantgroep Participatiewet



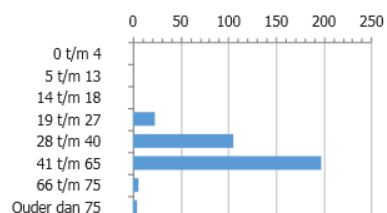
## Kenmerken klantgroep Minimabeleid



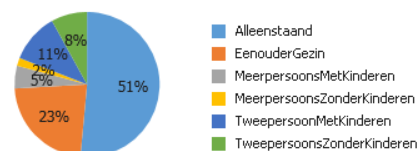
### Geslacht



### Leeftijd

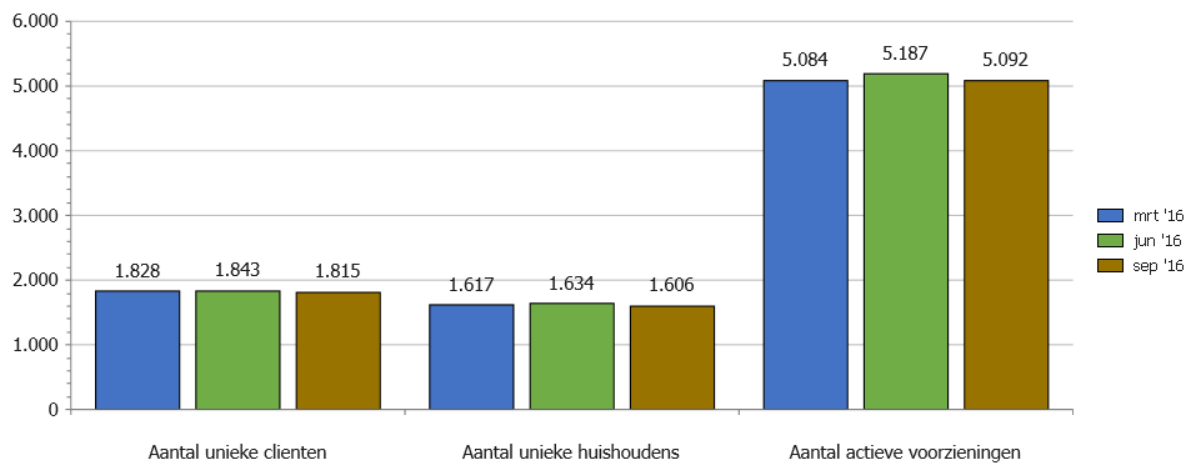


### Huishoudtype



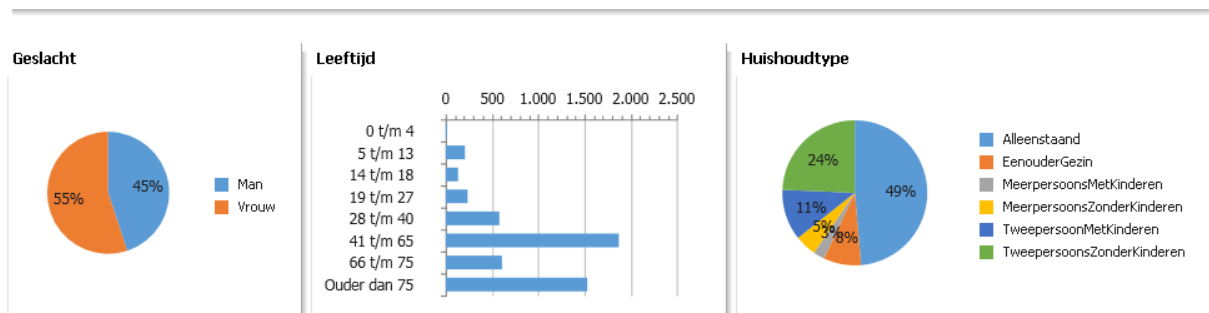
## Eemsmond

### Kenmerken bevolking

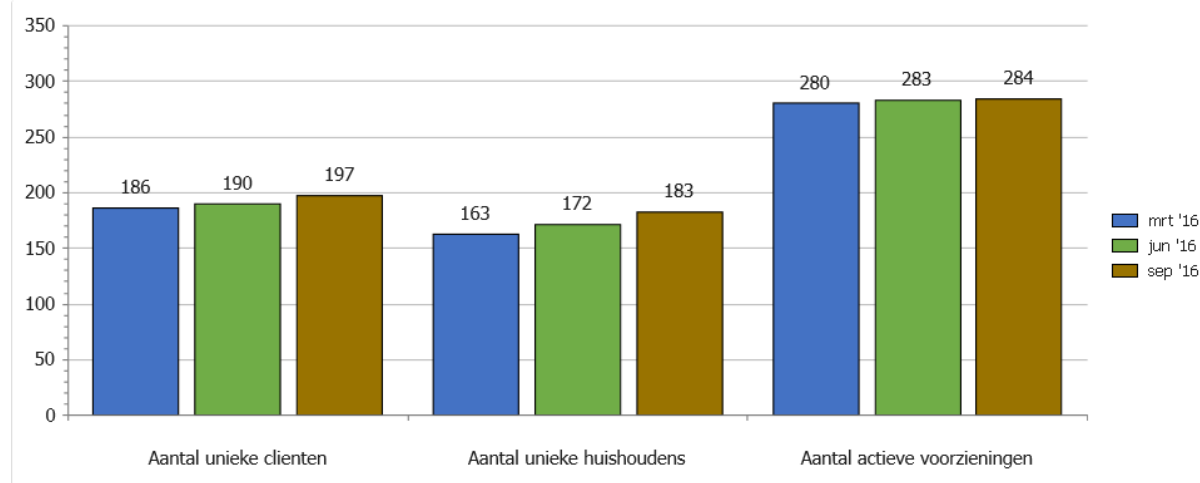


*Leeswijzer: op 30 september 2016 ontvingen in totaal 1.815 unieke cliënten in Eemsmond een voorziening in het kader van de Jeugdwet, Wmo, Participatiewet of het minimabeleid. Deze cliënten wonen in 1.606 huishoudens. In totaal ontvingen deze unieke cliënten in totaal 5.092 voorzieningen.*

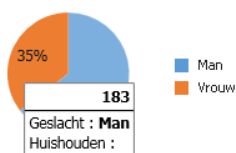
*Let op: het aantal unieke cliënten en huishoudens per onderdeel (Jeugdwet, Wmo, P-wet en Minimabeleid) telen niet op tot het bovenstaande totaal. De reden is dat cliënten (en dus ook huishoudens) gebruik kunnen maken van meerdere voorzieningen. Dat betekent dat een cliënt / huishouden bijvoorbeeld zowel een voorziening heeft vanuit de Jeugdwet als vanuit de Wmo. Deze cliënt / dit huishouden komt dan in het onderstaande zowel voor als unieke cliënt / huishouden bij de Jeugdwet en bij de Wmo. Het totaal aantal actieve voorzieningen telt voor de gemeente Eemsmond wel op.*



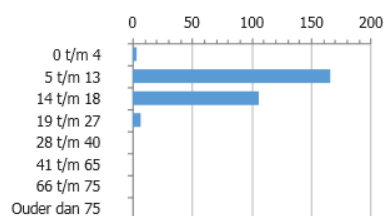
### Kenmerken klantgroep Jeugd



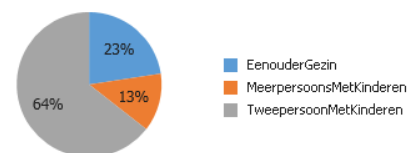
#### Geslacht



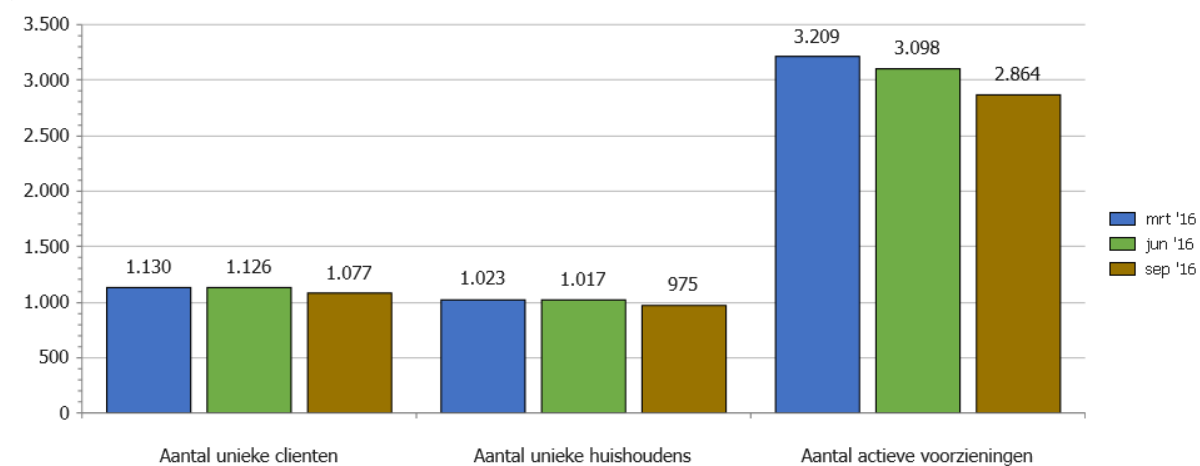
#### Leeftijd

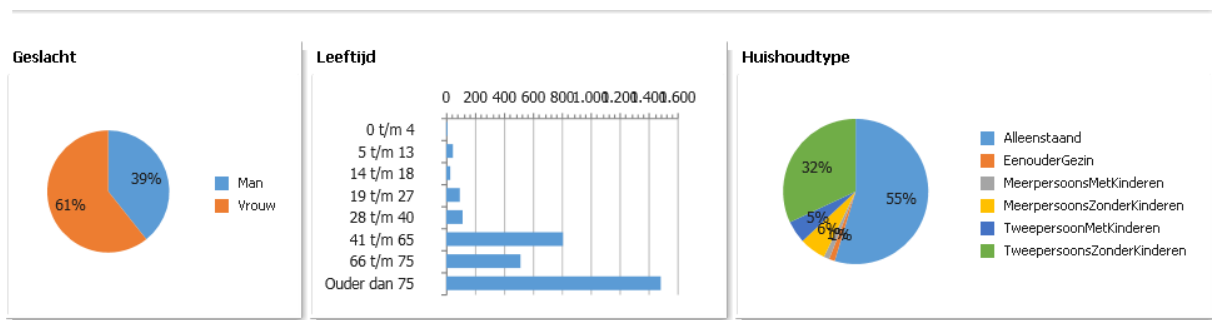


#### Huishoudtype

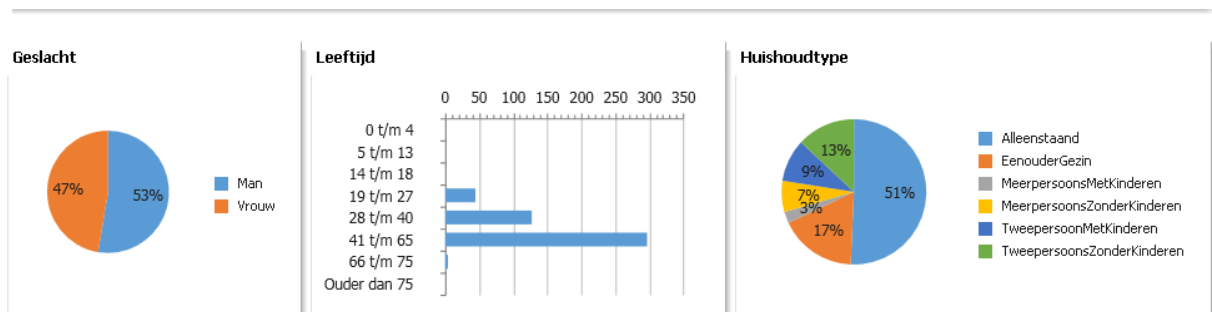
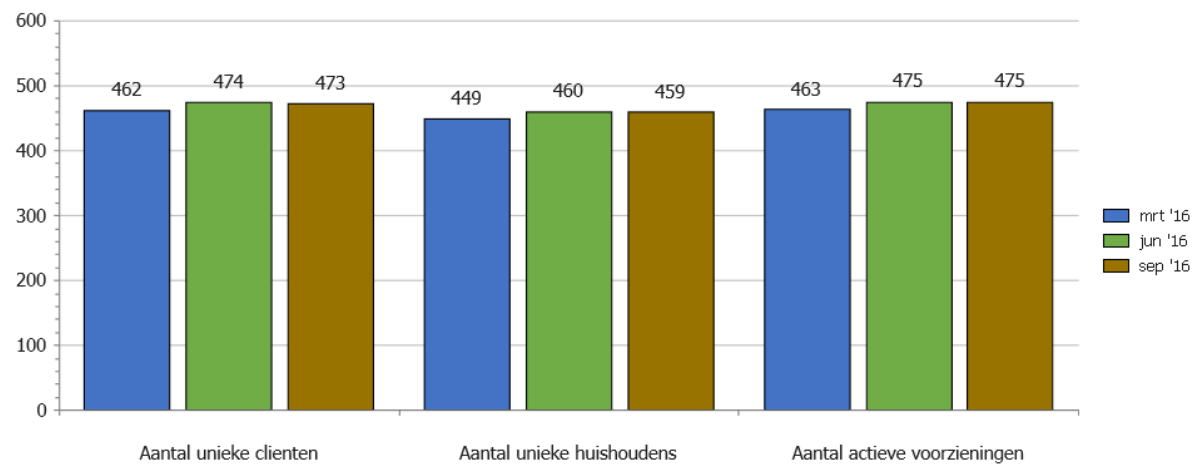


### Kenmerken klantgroep Wmo

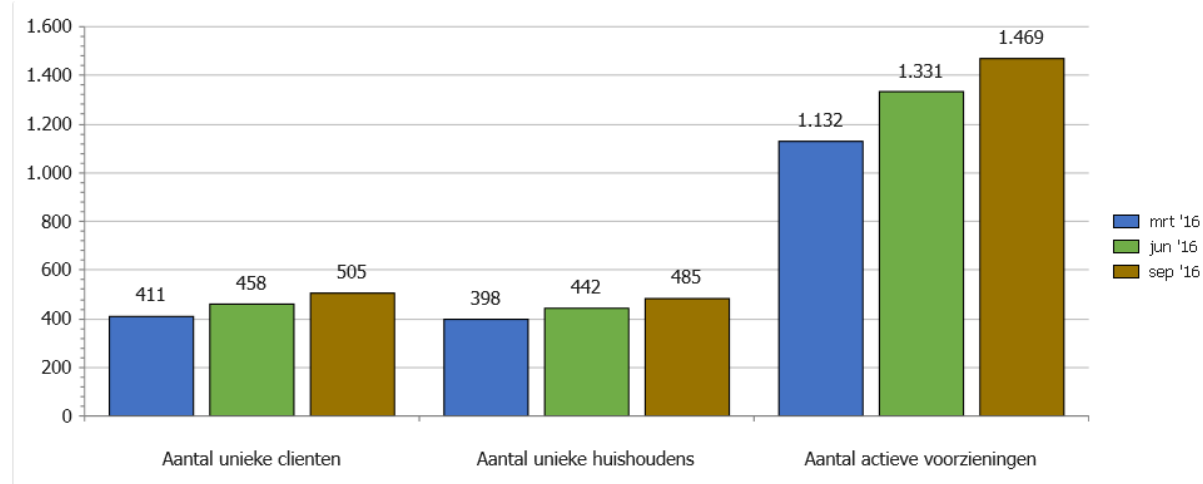




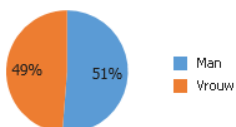
### Kenmerken klantgroep Participatiewet



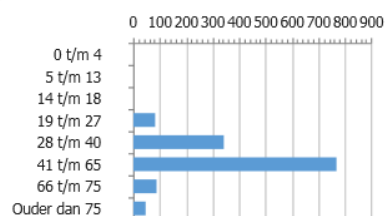
## Kenmerken klantgroep Minimabeleid



### Geslacht



### Leeftijd



### Huishoudtype

